

309191

ప్రతి దినము ప్రకటించబడును

VOL. 3.

శనివారము 1918 సం. నవంబరు నెల 5వ తేది మంగళవారము

No. 178

సంపుటము. 3.

కాళియ క్రి. వా. పం. వత్తిర కార్తిక మాస శుద్ధ ద్వితియ ౨.

సంచిక ౧౭౮

సిద్ధాద్రి సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక సాం గ్రామిక విషయములు వీలగునెడల వేలువేలు భాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు ప్రముఖత యియబడును. కాబట్టి యుపనిషేఖక మహాశయులు యథా ప్రకారము తమ వ్యాసములను డిసెంబరు నెలలోపల పంపిజై వేర్కొనబడిన విషయ విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటన మునకును సాయపడఁ బ్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

మలయ చందనము

(1251) పెగరొగముకు తారము మందు పువ్వుకొనుచున్నట్లు ఎకరకరి తెలియదు. పత్తము శేరు. పిచికారి మున్నగు కలనచిక్కిల పరిశేష. రుద్ర మైన మా మలయచందనము ఎటువు తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల పెగరొగమును మాడుపూలలో చూపును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధ్యఫార్మసి, రాజమండ్రి.

అమృతాంజనము

ఈనోవ్వుల చూపును. శార్వపునోవ్వుల నానదోలును వాయువు బోట్లు బోగొల్పాను. ఈనోవ్వులకి ఎముకలకి ప్రతిముందు ముడదగిలినది.

109, శ్రీకొండ ఫోటో, బాంబాయి, కంబాకెట్టిగి, కర్ణాటక.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బనార్. (రిజిస్టరు) కాబడినది.

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడుచున్న సాదారణ మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలిగి. అల్పాహారగాని, సాధారణముగాని, శరీరబలకరము కిద్దర వేయబడిన శేషల పువ్వునారము.

నీ కువాలపై కొన్ని చిందువులు చిలుకలంబినతో, చుక్కగలకు నువాసన నివ్వలసరింను.

ఈ క్రింది పరిమాణముల పీచాలలో నుండును.

శిస్తువైన (అర డ్రాం)	పీచా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యకము వైన 1-డ్రాం	" " 0.7-0
పొగవైన 2 "	" " 1.4-0
కెడ్డవైన 4 "	ఈ క్రింది పీచా " 2-0-0
వి. వి. ఖర్చులు రు 0.4-0 ప్రత్యేకము	

కల్లెలు, పట్టులనులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసానులోను దొరకును. మిగిలినవారు నరలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగొనుచున్న సామాన్యము, కాడ్డవైన అటో డిల్ బనార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ అటో డిల్ బనార్ యొక్క గురుబులును పరిశీలనచేయ గొరువారీ దిగుబాక ప్రాసినతో అటో డిల్ బనార్ గల నువాసనకాడ్డ డిల్ బనార్ పంపుచు.

సోపానములు: అంగ్లాయంకింగ్ డ్రగ్ ఇండు కెమికల్ కంపెనీ పెం. 155, బాన్సునుసీడు కిక్కి, బాంబాయి. ముద్రాణ యంత్రము: మెట్రో ఫోటో లైట్ యంత్రము, వైసాబాకర్ డ్వా, ముద్రాణ

శర్వవృత్తిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టరు) (శేరు మామూలు)

556

మృత్యువారి వయ్యవారు శుభోదముతో రోగపుటారు.

శుభములేదని చూపుచున్నవారలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి రోగమునకును చుండ వలసిన ముఖ్యమందు. ఆంగ్ల మూలాని, శేరు మెట్టులతో పాడై గాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములు అలసినను చుండు గుణములుగలది. తేలవగు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెల పాకెట్ 1-కి 0.8-0. పోస్టల్ 0.8-0. 1 డజన్ పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టల్ రూ 5-0-0.

పోస్టల్ 2 పాకెట్లు రిప్పించుకొనువారికి పోస్టల్ ఇవాల. రైతులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా: ధనలక్ష్మీ కం. పెన్సి, 15 కం. పేట, క్రి. కిక్కి, సాకావపేట పోస్ట్, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అమృత్య గ్రంథములో శర్వవృత్తి గారికి, మృత్యు వృత్తి, మామూలుము, ఇంకా ఇంద్రజాలము, మృత్యు వృత్తి, భూతలై వృత్తి, మృత్యువృత్తి, ఆ సరికావా ద్విత్వ కేతమానము విద్యుత్ విశోకవిద్యలు గలవు. ఇంద్రజాల శిష్యుని చూచుచున్నట్లు, మృత్యువృత్తి పుట్టించును, కీచుతో నువాసనగలది, శరీరము లేని తలకాయలేత మామూలుగలది, భూమిపై నుండు అమృత గారిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పును. మొదలగు విద్యుత్ విద్యలు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అమృత్యువృత్తిగా మేటికో వేయగలరని గాఢరంగి అమృత్యువృత్తిని, దీనివెల 4 రూపాయి. పి. ఆర్. జనార్దను నాయకుని, కెం. కె. (గుంటూరు జిల్లా)

వాలంటీరు సిగరెట్లను

ఉపయోగింపును.

ప్రకృతము మార్కెట్టులో యుండు అమృత్యువృత్తి కంటే ఇవి శ్రేష్ఠమైనవి 6000 సిగరెట్లకు 10 పాకెట్లుగా కట్టియుంచబడి యుండు వెలై 1కి వెల రూ 75.0-0 మాత్రమే. మొత్తముగాను రైతులకు మంచి కమిషన్ ఇవ్వబడును. వివరములు కావలసిన యాక్రింది చిరునామలకు వ్రాయవలెను. పి. ఆర్. కిక్కి లిండు కో. 1841

చంద్రబిల్లింగు, తంజావూరు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చచ్చుముదాగాని, పెండ్లుకలలో గాని, లోమలములో గాని, గోళ్లలో గాని యిట్లున్నప్పుడు. పురుగులలోని శేదములబట్టి తామరలోను రెండు మామూలు శేదములు గలవు.

చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చచ్చుమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము:—1. మందు లోమలములోనికి పోవలయును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనంబిహార - బొంబాయి - మద్రాసు

చెన్నపురి పౌరసత్వ పరీక్ష వకనభ.

ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన దోపిడీలను గురించిన ప్రస్తుత ఆర్థిక దుస్థితిను గురించిన ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడిన ప్రకటనను ఖండించుటకు, మధురయందును కాంచీపురమునందును పోలీసువారు న్యాయము బాటసారిననగరముగా కాలిబట్టినగురించినవిషయము తెలుసుచున్నాము. సులభముగా ప్రభుత్వమువారి నోకకమిటి నేర్పరచునని గోరుటకు, మరియు యిండియా ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ఇంగ్లండు వెడలుట కనుజ్జ యొసగనందులకు తరువాతకాభింగమును వెలిబుచ్చి వారిచేయు ఖండించుటకును నిన్నటిదినము, సాయంత్రము 8.30 గంటలకు గోల్డేఫనమున, చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, నువ్వజనభవనముల నిగ్గ మహాసభ గావింపబడినది. తత్సమావేశమునకు పురజులను విద్యార్థులను వెల్లెచుండి విచ్చేసిరి. బి.సెంటుస్కీ, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, ఎల్. ఎ. గోవింద రావు వయ్యగారు, గా. వి. ఎస్. శర్మ, జే. రామచాను పంతులు, టి. ప్రకాశము, నల్లా-గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, జి. ఎ. నటేశ్వర, బి. పి. బాడియా, జి. ఎస్. ఆరంజేలు, టి.వి. గోపాలస్వామి మొదలయినారు. ఎస్. సత్యమూర్తి, టి.వి. వెంకట్రామయ్యగారు, బాలమూర్తి సోదరి గారలు ఎ. రంగస్వామయ్యగారు మొదలైనవారు సభాపేదక నలంకరించిన వారిలో ప్రముఖులు గా. టి. రంగారావుగారు రధ్యతక నహించిరి.

అధ్యక్షులు

సభాపేదకమును గూర్చి యిట్లుపన్నెందిరి.— నేడు మనమిటు నుభవమైన మూడువిషయములను గూర్చి విచారించుటకు సమావేశ మయితిమి. వాటినిగూర్చి విచారించుటకు పూర్వము ముఖ్యము విషయములైన మన కృతజ్ఞతను సంతోషమును వెలిబుచ్చుటని యుండును. మొదటిది శ్రీ చక్రవర్తి గారు యువరాజుగారైన తమ మహారాజు మనదేశమున కొక్కడ రావలయును అని చెప్పిన సందేశమందిరి. ఆ యువరాజుగారికి మనమందరము మనఃపూర్వకమైన ఆహ్వానమును సమర్థింప సంతోష స్వాంతములతో గౌరవించి మనరాజభక్తిని వెలిబుచ్చుటకు సంకల్పించి యున్నామని తెలుపవలెను. మనము గర్వించదగిన విషయము మరొకటికలదు. ప్రస్తుత ఆర్థిక దుస్థితిని బాపుటకొర యనునటుల యుద్ధప్రస్థానమునందు గూడ సంతోష ప్రభుత్వములైన మార్కులు పొడగట్టుచున్నవి. ఈ ఘోర సంగ్రామము త్వరలో ముగింపునకు వచ్చునాచనలు గూడ గన్నట్లుచున్నవి. మనము నేడు విచారించవలసిన విషయములలో మొదటిది

ప్రభుత్వ ప్రకటనము.

అట్టి ప్రకటనలను విమర్శించి, ఖండించుటకు మన కభివృద్ధి గలదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత ఆర్థిక దుస్థితిని చెన్నపురిలో జరిగినదోపిడీలకు కారణము కల్పించినారాజకీయ ఆందోళనక ర్తలని ప్రకటించి యున్నారు. ఈ ప్రకటన యందంత ప్రభుత్వముగలదోపిడీలకు సెక్కు ప్రభుత్వమువారికించి నహా వోధపడగలదు. పరిస్థితులు నానాటికి తీవ్రరూపమును దాల్చుచున్నవి. ఆర్థిక దుస్థితికి యుద్ధము, వర్షము లేకపోవుట, నడలలోనిరు ఎండిపోవుట, అందుమూలమున పంటలునశించి పోవుట మొదలైన కారణములు స్పష్టముగా కండ్లకుగట్టినట్లుగ జడుచుండగ ప్రభుత్వమువారు నేరొకవిధమైన కారణములు నూచించుట కడుంగడు శోచనీయును. ప్రభుత్వమువారు, పదార్థములభరణ కొంచెముగా హెచ్చినను, దేశమునందు ఔషధములు సాధన లెంతమాత్రమును గవ్వట్లులేదని ప్రకటించి యున్నారు. మనదేశమందు పెద్దకరవు పుట్టినపుడుగూడ ఆహారపదార్థముల భరణ ప్రస్తుతస్థితియందలి భరణకంటె హెచ్చుగలేవు. దీనిని బట్టి చూడ కరవు కాలము సమీపించు చున్నట్లు పొడకట్టు చున్నది. బీదజనులు తినుటకు తిండి, కట్టుటకు బట్ట లేక యనుభవించు దుర్భరస్థితి చెప్ప వలసికాదు. అట్టి దుర్భర జీవనము ననుభవించుతేకయే ప్రజలు దోపిడీలు చేయుటకు మొదలిడిరి. వారికి సుక్రమపరిపాలననునందును, న్యాయకాన్త్రమునందును గౌరవము తగ్గిపోయినది. కాబట్టి వారు ఇట్టి దుర్భరమైన దోపిడీలలోనికి దిగవలసినవచ్చినది. దేశమునం దల్లయులు లేకుండ కాంతిని పెంకొల్పి న్యాయముగా సుక్రమపరిపాలన గావించుచు ప్రజల కెట్టి కష్టములు సంభవించకుండ కాపురల చేయుట ప్రభుత్వమువారి విధ్యుక్త ధర్మములలో మొట్టమొదటిది. అటులగాక వారివిషయమైగాని ప్రస్తుత ఆర్థిక దుస్థితి గతులమైగాని ప్రభుత్వమువారి కట్టిచర్యను తీసికొనక దీనికంత ముగారణము కల్పించులేని రాజకీయాందోళనక ర్తలని వారివై నేరారోపణ చేయుట కేవల మన్యాయము.

ప్రస్తుత దుస్థితికి రెండేకారణములుగలవు. మొదటిది దేశములో తగినంత ఆహారపదార్థముల సరఫరాకపోవుట. రెండవది, చెన్నపురి నను సమీపముగా పండిపెట్ట బడక పోవుట మొదటిది కేవలము వైవాధీనమైనను రెండవదాని విషయమును గురించినను ప్రభుత్వమువారు చర్యతీసికొని పనిచేయవచ్చును. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారి రిప్పడై నను నిదురనుండి మేల్కొని రేపు సక్రమపరిపాలననునందును, న్యాయకాన్త్రమునకు నెట్టి భంగము కలుగకుండ, బజారు భరణను తగ్గించి నియమించుట కేర్పాట్లను గావించి ప్రజల గుడ్డిని బాపుటకు యత్నించెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

మధురలో బాలురను గూర్చుట.

కంజీరములో జరిగిన కడదీద నా కంతక తెలియుదుగాని మధురలో జరిగిన విషయము మాత్రము వాడుబాగుగ తెలియును. కాబట్టి యీ విషయమును గురించి నిష్పక్షపాతముద్ధితో నాలోచించుటకు ఆవిషయముతో ఎట్టి సంబంధములేని కొంతమంది స్వతంత్రాధికారుల సౌకమిటిగా నేర్పరచి, విచారణ జరిగించవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెను.

కాంగ్రెసు రాయబారము.

మాంటాగ్యు మన్యుఫర్ల సంస్కరణ ప్రణాళికను గురించి ఇంగ్లండుకు ఆలోచించుటకు నిర్ణయముగ వ్వారు. ఈ సమయమునందు కాంగ్రెసు పక్షమునను 815 మంది కోట్ల భారతీయుల పక్షమునను మన సహజస్థిత్వముల సంపాదించుటకొని మన యావద్భూతంతమును ఇంగ్లండుకును అచ్చటి ప్రజాస్వామ్యమునకును నిరేంద్రులకై కొంతమంది భారతీయుల నాయకులు ఇంగ్లండునకు పయనమైవెదలుట త్యంతోపకర్మకము. అటుల ప్రభుత్వమువారు మననాయకులను వెడలసేయకుండ నాపురలచేసినహా మనకన్నటికిని ముక్తి యుండవలదు. ఇంగ్లండుకు ప్రజలు ఇరువత్తులను వినిన గాని నిష్పక్షపాతమైన యభిప్రాయ మొసగుటకు వీలుండదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారిని న్యాయమునకై పోర్థించుచున్నాము.

బి.సెంటుస్కీ.

యీ క్రింది తీర్మాన ముపాదించెను:— ఇటీవల మధురలో పోలీసువారు ఆహారక ప్రభుత్వము కాలిబట్టిన విషయమునుగూర్చి విచారించుటకు అధికార ప్రజానాయక సభ్యులతో కలసిన ఒక కమిటీ నేర్పరచి విచారణ జరిగించుటకు ప్రభుత్వమువారి రివ్యూకొననందులకు ఈ చెన్నపురి పౌరసభ వారు మిక్కిలి తీవ్రముగా ఖండించుచు ప్రభుత్వమువారి సక్రమ పరిపాలననునందు పుజల విశ్వాసమును నష్టమును హెచ్చుచేసి బలపరచుటకు ఇట్టి విచారణ అత్యవసరమని వక్కాణించుచున్నారు. మరియు నిజీవల కంజీరములో దోపిడీల సందర్భమున హిందూదేశ రక్షణ వైస్రమువారు మువ్వర మాయక బాజరను కాలిబట్టె దిన విషయమును గూర్చి బహిరంగముగా నోక కమిటీ నేర్పరచి విచారణ జరిగించుచు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి రివ్యూకొననందులకు ఈ సభవారు ఖండించుచు సుక్రమపరిపాలననునందు ప్రజల సహాయమును బడయవలయునని నిట్టి విచారణ అత్యవసరమని యీ సభవారు చెప్పుచున్నారు.

అను తీర్మాన ముపాదించుచు బి.సెంటుస్కీ యిట్లుపన్నెందిరి.— ప్రభుత్వాధికారులు ప్రజాక్షేమముకొరకును ప్రజల సౌఖ్యముల సంరక్షించుటకును నియమించబడిరి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తమ విధ్యుక్తధర్మమును సరిగ నెరవేర్చుట లేదని ప్రజలు ఆక్షేపించుచున్నారు. మన దేశవర్తలలో ఇట్టి మాత్రము పోలీసువారిచే ఆకారణముగా గావించబడుట మిక్కిలి విచారకరము. ఇటువంటిమాత్రము ఇంకేదేశమందైనను జరిగిన యెడల వెంటనే విచారణ సజుపబడియెడిది. ఇటువంటిమాత్రము ఇటీవల మధురలోను కంజీరమునందును జరిగినవి, స్వాభావిక ప్రజలు కొంతమంది చంపబడిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారిచే గావించబడిన విచారణ అంత సంకృప్తికరముగ లేదు. కాబట్టి ఈ విషయముతో ఎట్టి సంబంధము లేని యభిప్రాయాలను నియమించి విచారణజరిగించిన యెడల సత్యము లేగలదు. ఇటువంటి మాత్రము పునాదకమున సంభవించినవి చెప్పవచ్చును. ఎట్టి ప్రమాదమైనను మనుష్యుల ప్రాణాపాయముతో గూడుకొనియున్నట్లు దాని ప్రమాదము కా నేరదు. తప్పుక దోషమే యగును. కంజీరములో కాలిబట్టిన మువ్వరిబాజర తల్లితండ్రుల కోకప్రవాహమును సమస్తము నేరతరము? ఈవిషయమై విచారణజరగనియెడల వారికి ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము గౌరవము పోయి, ఆగ్రహము, అసంతృప్తి జనింపకుండ నుండునా? పోలీసువారిని తమ యిష్టముచచ్చినట్లు ప్రకరింపనిచ్చుటలన సుక్రమపరిపాలననునందు భంగమువాటిల్లదా? వారిని వారిసాధులలో నుంచవలయును. పోలీసువారిని తగు కక్షయందుంచిన గాని ప్రజాక్షేమము బాగుపడ నేరదు. ఇంగ్లండునందునలే ఇచ్చటకూడ పోలీసువారు ప్రజానాయకులని తెలుపబడవలె

ను. ఆబాజర కుటుంబములకు తల్లితండ్రుల కోకమును కాంతి పరచుటకై నను ప్రభుత్వమువారి రివ్యూమై విచారణజరిగించి తగు సమాధాన మాయవలసియుండును.

ఎ. రంగస్వామయ్యగారు.

తీర్మానము నామోదించుచు ఈవిషయమై వెంటండు ప్రభుత్వమువారు తగు విచారణ సజుపురకు ఆందోళన మునగూడదని నుడిచిరి. మరియు ప్రభుత్వమువారు విచారణ సజుపుటకు నిరాకరించుటకు కారణము మృతినొందినవారు భారతీయపుత్రులని కాబోలు. యూరోపియనులైనయెడల నింతకాలము ఊరకుండురా? ఇంకేనైనను భారతీయులకును విరోపియనులకును భేదాభేదములు కేరబోలునందున నుండేదనగాక, ఈవిచారణ జరిగించనియెడల బ్రిటిష్ పోలీసుమునకు భంగము వాటిల్లునని నుడిచిరి.

నేని రామదాసుపంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు అందులననే సుక్రమపరిపాలనము, న్యాయకాన్త్రము పోలీసునకు సంబంధించిన విషయములన్నియు ప్రజాక్షేమము గావించవలయుననియు అవి ప్రజాక్షేమములు గావించినగాని తమకు మోక్షము లేదనియు నుడిచిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

ఎల్. ఎ. గోవింద రావువయ్యగారు.

ఈక్రిందితీర్మాన ముపాదించిరి:— ఈ రాజధాని యందలి ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితుల విషయమై మదరాసు ప్రభుత్వమువారి కట్టి చర్యతీసికొనలేకుండుటకు ఈ సభవారుకను ఆకాభంగమును, అసంతృప్తిని వెలిబుచ్చుచు ఈ దుస్థితికంతయు కారణము రాజకీయాందోళనలే యని 1918 సం॥ సెప్టెంబరు 20-వ తేదీని ప్రకటించిన ప్రభుత్వప్రకటనయందలి విషయములను పరిపూర్ణమైన ఆసంతృప్తి భావముతో నిరాకరించుచు తమ యభ్యుత్సాహమును తెలుపుచున్నాడు.

అను తీర్మాన ముపాదించుచు నిట్లు ఉపన్యసించిరి:— ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతపరిస్థితులకు కారణము కల్పించు లేని రాజకీయాందోళనక ర్తలని వారివై నేరము మోపుట కేవల మన్యాయము. ప్రభుత్వమువారు బాధపడుచున్న బీదజనుల యెడల తగు సానుభూతిని తెలుపకపోవుటయే ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణముగాని వేరొండు గాదు. ధనవంతులు యాధ్యము వలన ధనముసంపాదించి మరియు భవనంతులను లగుచున్నారు. బీదజనులు ధరలు హెచ్చినందులనను తమ రాబడి హెచ్చునందులనను మరియు బీదస్థితికి రావలసినవచ్చినది. వారిజీవనము నానాటికి దుర్భరమై చేయుదేదీయలేక, అంతకుష్టికెండి, ఆకలితో శోషించుచున్న తమ పొట్టకొరకు బియ్యపుగింజలను సంపాదించుటకై దోపిడీలు చేయవలసినవచ్చినది. ఇప్పుడైనను ప్రభుత్వమువారు పేక్షచేయక దేశమందలి ఆహారపదార్థముల నిలువను గైకొని, దేశమందంతటను సమముగా పంచివెట్టి ప్రజల దుస్థితిని బాపుటకు యత్నించవలెను. అంతయుగాని రాజకీయాందోళనలను నిందించిన లాభములేదు. ఇతర రాజధాను లన్నిటికంటెను చెన్నపురిరాజధాని మిక్కిలి హింసాస్థితియందున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు సత్వరముగ మేల్కొందుట త్యంతోపకర్మకము.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

నల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ విషయమై గావించబడిన ప్రభుత్వప్రకటన కేవల మన్యాయమనియును, గౌరదగని దనియును రాజనీతినిపుణతకు భంగకరమనియు నుడిచిరి. ఇట్టి దుస్థితిలో గూడ ప్రభుత్వమువారు రైలుభర్తులను స్త్రీమరు భర్తులను తగ్గించుట కెట్టి ప్రయత్నమును గావించలేదని నుడిచిరి. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణము రాజకీయాందోళన మెంత మాత్రము గాదని నుడిచిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు

ఈక్రిందితీర్మాన ముపాదించిరి:— యుద్ధ మంత్రికర్మమువారి యుత్తరువుల ననుసరించి యిండియా ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు రాయబారులకు ఇంగ్లండు వెడలుట కను మతి నొసంగనందులకు ఈసభవారు వారిచర్యను ఖండించుచు ఒకవేళ వారిట్లు చేయుట పారపాలమునహా, ఆపారపాటును సత్వరముగ దిద్దుకొనవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు తీర్మానము నామోదించుచు కాంగ్రెసు రాయబారులను వెడలనియ్యకపోయినను దింతలేదనియు, ఇదివరకేయింగ్లండులోనున్న ఎస్. కస్తూరిరంగ మ్యంగారు, బాప్టిస్టా, లిల్ మహాశయులు పిరు మువ్వరములకు గుండోళన జంబురకరకలవారనియు వారి మూలమున తమ ఆశయముల నేరేరగల వనియు, అట్లు నెరవేర్చుటకు భారతీయులందరకు వారి కనుజ్జ యొసగవలయుననియు నుడిచిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

పిమ్మట బి. ఎస్. శర్మగారు రధ్యతలకు వందము లాచరింప సభ యంత్యమొందెను.

మితవాదుల నభ.

(మా ప్రత్యేక విలేఖకునియొద్దనుండి.)

బొంబయి, నవంబరు 1:—మితవాదులనుండియు వాతంత్రవతో వేచియున్న మితవాది వాదములు సభ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము బొంబయి నగరమునందు ఎంతైన వాతంత్రవం దిరమున గూడినది. మితవాది నభయందు వాతంత్రవమునభయందు గోచరంబయ్యెడి ఉత్తరేత్యాహము అభ్యర్థించుట మితవాదుల సభయందు సమస్తమయినదని మితముగ ననలంబించుటకు సహజము. మనము తీరిక వృద్ధవాసులకు నవయోగనోత్సాహములనున్నవైన యువజనమునందు మూర్తిభవించ గల యాత్మవిశ్వాసము దుర్బలము. ఒకరికి సంతోషము ఒకరికి విశ్వాసము, విశ్వాసము పరమాత్మాహమునకు మూలము. సంతోషము వివాదమునకు సాధనము. ఉత్సాహమునకులైన యువజనము లేని కొంత సభాభ్యుత్థాను బాబునురేంద్రనాథ బెన్సలి సభారంగమునందు ప్రవేశించినపుడు గోచరంబయినది. వాతంత్రవోధమునకు మూలాంశరంబైన వందేమాతరం భ్యునలపురావములు. సభాభ్యుత్థాను 2-40 నిమిషములకు సభానేదిక నడిపించెను. సభ్యులు హృదయ పూర్వకంబైన స్వాగతంబు మొనరిరి. సభానేదికకు 50 మంది ప్రజలు లలంకరించియుండిరి. అందు గజేత గారాయణ చంద్రవార్మ, యదోల్కరు, శ్రీనివాసరాస్త్రి, సర్ వితలరావు తెకర్ని, చింతామణి, తేజహదరు కుమ్ర, నర్ శేషుట్టిజీబిరాయి, సర్ చాబులు మున్నగు ప్రజలు లలంకరించిరి. ప్రతినిధుల సంఖ్యను నిర్ణయించుట సభ్యులు గాదు. కాని, వారును కొంతమందియు నభ్యుత్థులైన యూహించవలసియున్నది. ప్రేక్షకుల సంఖ్య యూహించుట లంబించును. సంఖ్యయందు సభకు విశేష మహాదించుటకు వీలు లేకపోయినను సభాభ్యుత్థులనుబట్టియు ప్రభావించుటయు మితవాదుల దీక్షానిష్ఠానుసారమున బట్టియు సభకు విలక్షణ మేర్పడుచున్నది. అంతేగాని కావ్యదర్శి బాబులకు తొలివార్తలకు చదివి ప్రభుత్వమున ఆ వార్తాముఖమున వానా ప్రవేశములందలి ప్రముఖులు వారి సహభూతిని రాజులనందుటకు వివాదమున సభకు జయమును డెలివరి అనంతము సర్ డిన్నా వాచా గారికి గాను వారి స్వాగతంబు వాస్తవమును వారి పుట్టుట చదివెరి. ఆ యువ స్వాగతము లలంకరించుటకు మితవాదులు గాని వానిని గురించి వ్యాఖ్యానమునకును. ఆస్థాన సంఘాభ్యుత్థును సర్ డిన్నా వాచా నిష్ఠులు గురించెడి వాదము ప్రతితి గలదు. వారి ప్రసంగమును వినినపు డాస్థానీ విమోచనము సంతోషము గలుగుచున్నది. వ్యాఖ్యము నందు సకల జనులకు సంతోషభావము సహజముగ గలుగుచుండును. మానవస్వభావమునకు డిన్నా గారికి మాత్రము న్యతిరేకముగ నడుచుట సాధ్యమగునా? నురేంద్రనాథ బెన్సలి గారు సభాభ్యుత్థులను వహించకలయునని సర్ గజేతచంద్రవారవార్మగారు ప్రతిపాదించెను. మధోల్కరుగారు ఉపవాదించిరి. సి. జె. చింతామణిగారు ఆహ్వానించిరి.

నురేంద్రనాథుని ప్రత్యేక సామర్థ్యము సకలజనులకు విదితము. వారి ఆసామాన్యమైన స్ఫూర్తికైయు మజ్జాతము, వెనక పునఃసంబంధమే బొంబయి సభయందు వారి సంభావణమును గ్రంథాపేక్షలేకుండ గంభీరవాక్యముల డెలివరించిరి. నురేంద్రనాథునికై సామర్థ్యములకు ప్రోత్సాహములకు పుగలిగినది. ఒక చిన్న గ్రంథమును బాల్మిక కంఠోక్తిగ జెప్పటకు సులభముగాను, రెండుగంటలవరకు నభ్యుత్థును ప్రసంగించుచుండెను. ప్రోత్సాహము ముదితగ్రంథసహాయము లేమి జేసి భూమనందు గూర్చుండెనవారలకు తెలియగారి సంభావణము వాగుగ వివరించెను. వ్యాఖ్యమునందు బెన్సలి గారి సింహగర్జనమునకును ధీమత్తులగుటకు సహజము. బెన్సలి గారు మితవాదులవలంబించిన మాధ్యమును సుమధించుటకై చేసినప్రయత్నమువారి ప్రసంగము తెలుపుచున్నది. మితవాదుల లక్ష్యము సహకారతయనియు వాతంత్రవాదుల లక్ష్యము తిరస్కారమనియును బెన్సలి గారి సిద్ధాంతమునందు సత్యములేదు. సాలక వర్ణముతో తోడ్పడుచు సాలితవర్ణమున కలంబునీయమైన భర్తము. సాలకవర్ణముతో తోడ్పడక చేయవలయు లేదని బెన్సలి గారు ప్రహేళికలు తిలకింపను ప్రహేళిక. స్వలాతీయము సాలకవర్ణములందు ప్రతిపక్షమునకు వాచుపక్షము మధ్యక్షము దక్షిణవక్షము గలగుట కనకారము గలదుగాని వివాతీయముసాలకవర్ణయందు డెలివరించుటకును లేదని బెన్సలి గారు ప్రహేళికలుచెడుట విచిత్రము. సభాభ్యుత్థుని ప్రసంగమంతయు పాశ్చాత్యప్రతిభాశోభిమయై యున్నది గాని ప్రాప్యప్ర

భావలలితమై శోభింపుట లేదు. పాశ్చాత్య విజ్ఞానభ్రమ ప్రసంగురేంద్రనాథ బెన్సలి గారియందు దీనిలక్షణభావము పరిస్పష్టమగుట విచిత్రముగాదు. మితవాదులసభ వాతంత్రవము సభకు వందేమాతరం ప్రార్థనతో నారంభింపబడెను. మితవాదుల వాతంత్రవము. వాతంత్రవంబయిన దసంభవమైనను భావప్రసంగమునం దెనను స్వారాజ్యపదవిని సందర్శించుట వాతంత్రవవాదులకు మూలాంశర మని భారతీయులు గ్రహించినపుడె స్వరాజ్యప్రధానము సాధ్యము. భారతీయుల వాదమించిన పాశ్చాత్య సమ్మోహనాస్త్రబలము ప్రబలముగ నున్నది సభాభ్యుత్థుని ప్రసంగము బహుభంగుల నుపదేశించుచున్నది.

* * * * *

బెన్సలిగారి అభ్యుత్థానసంగ్రహము.
(గత సంచిక కేసును)
ప్రతికూలభావము.

మన అతివాదనానుభవ తీర్థానమున కుద్భవించజేసిన ప్రతికూలభావమును తొలగించుట మనకు కష్టతమముగ నున్నది. ఈవిధానమునకు తిలకుగారి ప్రతికూలభావమును డెలివరించు వానినొసంగరాదని సిద్ధాంతము ప్రభువుగారు ప్రభువుల నభిలాషి డెలివరించెడిరి. ఇట్టి భావములే భారతదేశక్షేమమునకు భంగకరము. మనకు మిగుల వికటత్యముతో వర్తించి, యీ విధానము నంగీకరింపవలసిన దు. మన ఆంగ్లముతల మనకు సోతబోధ చేయవలెను. కాని, సిద్ధాంతము ప్రభువుగారి వాదమును మనము అలక్ష్యభావముతో తిలకించినను, కష్టము ప్రభువుగారి ఉపవాదమునకు డెలివరించు ప్రతిపక్షభావమును మన మోసమునకు మిగుల కల్లోలము కలిగించుచున్నది. ఈ సంస్కరణమునకు లోక శాసనరూపమున పార్లమెంటునకు ప్రవేశము గాంచక పూర్వము వినినగూర్చి యోచించుట కొకసంఘ మనకు సులభముగా నుండవలెను.

సంస్కరణవిధానము: రాష్ట్రీయవిషయములు.

సంస్కరణవిధానముగూర్చి ప్రతికూలయందును, సభలయందును విమర్శముగ చర్చించబడినది. ఈ విధానస్వభావము తెల్లరు గుర్రెంగియే నున్నారు. ఇందలికూచనలు బాధ్యతాయుతి ప్రభుత్వస్థాపనమునకు వాస్తవాంతరముగ నుండుననుచివయముతో తెల్లరు నేకీకరించియుండిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన సంస్కరణముల గూర్చియే నిజేదికర్రులు తమరే క్రింది వినియోగించియున్నారు. ఇందుమూలమున 'వైద్యరాష్ట్రీయ'లో 'కార్య నిర్వాహక వర్గము'న భారతీయుల ధిక సంఖ్యాకులు గలందురు. చిన్న రాష్ట్రములలో భారతీయులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగవలెను. ఈ విధముగ 'వైద్యరాష్ట్రీయ'లయందలి శాసనసభలయందును, కార్యనిర్వాహక వర్గమునందును కూడ భారతీయుల సభ్యుల సంఖ్యావాసర్యము గానవచ్చుచున్నది. అధికములెములు 'కార్యనిర్వాహక'వర్గమువారిచే సంసిద్ధపరచబడి, శాసనసభామోదముగను ప్రవేశపెట్టబడును. దీనిపై ని సభవారు గావించు తీర్మానము గుణ్యముగ ప్రభుత్వమువారు వర్తించవలసి యుండును. స్వామ్యత్రాశాఖలయందు మాత్రము గత్యురగాని యనునది కావలసి యుండును. ఇట్టి అసాధారణాధికారము ఆత్మక సరమకు నపుడుగాని యువయోగపరపబడదని తలంచెదను. ఇక స్వామ్యత్రా ప్రజామిత్రాభావభజనము గూర్చి యిందుక యోచించెను. వీనిని యిందుకు కొకసంఘ మేర్పరపబడును. వాతీయ నిర్వాహమునకు సరకును విషయముల ప్రజామిత్రములు గావించువారుని విషయములపై తిలకించువారి తెల్లరకును స్ఫురింపకపోదు. వివాదవిషయమునకై కొందరు. ఇందుములమున భారతీయములెములు ప్రజాసామాన్యముతో సంతకసంస్కరణ గానియుండి, వారి ఆశయములను, వారి మానసములను సుయగు మాధ్యమునకు మరులకు కనుజేర్పడగలదు. కానన సభ యున్నంతకాలము భారతములెములు తమ పదవియందుండవలయును. అనగా తి కర్షిరము తీపదవి వాక్రమించురు. తన నియోజకవర్గముల మీది నురల నెన్నుకొనిన యెడల, వీరపదవి మరల వాక్రమించవచ్చును. కావున ప్రభువును నుండియు వీరు తమ నియోజకవర్గములను సంతృప్తిపరచుట ఆత్మకమగుచున్నది. వీరు శాసనసభకునూడ బాధ్యతైయించుట ఆత్మకమగును. అయిదువత్సరము లైసమిట్లు వీరి జీతములకునూడ శాసనసభవారి అనుమతి అవసరమగును. ఈ విధముగ ప్రతివిషయమునకు బాధ్యత గానవచ్చుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వము

గూర్చి కూడ ఈ విషయగ మాట్లాడుటకు వీలు లేకున్నది. ప్రమాంతరములబట్టి బాధ్యతాయుతి ప్రభుత్వము ను సంగుటయే ఆగస్టు ప్రకటనోద్దేశము. కొంతవరకు బాధ్యతను భారత ప్రభుత్వమున గూడ మొనరిన వాగుండి యుండును. కాని అట్టి చిహ్నము లేనియు గానవచ్చుటలేదు. ప్రజాయత్రకాఖలుగాని, భారతమంత్రులుగాని, ఆర్థికాధికారము ప్రజావశంకరమగుటగాని అందు పొడగట్టుటలేదు. నిజేదికర్రులు సాధ్యమైనంతవరకు ముందంజవేసిన రాజప్రతినిధిగారు డెలివరించెడిరి. కాని, భారత ప్రభుత్వమున గూడ బాధ్యతాయుతంకములను కొంతవరకును ప్రవేశపెట్టుట ఆగస్టు ప్రకటనగుణ్యముగనే యుండును. కావున, ఈ విషయక మగు సంస్కరణముల గూర్చి పునర్విమర్శ గావించుటావశ్యకమని నూచించుచున్నాను.

రాజకీయమతము

నేను మన రాజకీయచరిత్రయందు నూతనశకము ప్రారంభమైనది. ప్రాతీయభిప్రాయములతో నొకనూతనశకమును నిర్మించుట మనకు కష్టమే! కాని, మనము ప్రతికూలకర్తల నలక్ష్యముచేసి, కాలానుగణ్యముగ వర్తించవలసియున్నది. మన ఉద్యమవాదానికి ప్రబలప్రయత్నము లొనర్చవలసియున్నది. ప్రతిపక్షమునను, ప్రతిమండలమునను, ప్రతిరాష్ట్రమునను ఈయద్యమమును వ్యాపింపజేయు మనజు లనేకులు మనకు గావలసియున్నారు. ప్రస్తుతపరిస్థితులు మిగులసందిగ్ధముగ నున్నవి. ఈ రియమున నొక సంజేతమును ఆంగ్లదేశమునకు బంపుటావశ్యకము. మన పూర్వీకవిషయమున కీర్తియముగ కృషిచేయి యున్నారు. కాని, వారు కృతార్థులు కాక పూర్వము నిర్వాణ ముండియుండిరి. వారినిచూచు కార్యనిర్వహణము గావించుచుండిన మనము వారిని నుసరింపవలయును. సర్వానుభవముల తెచ్చుటకు తృప్తికరింపజాలరు. కాని, యిదివరకు విషయమున సేవగావించిన కాంగ్రెసు నాయకుల కార్యసాధనములబట్టి మనము కూడ వర్తించుట మనభర్తము.

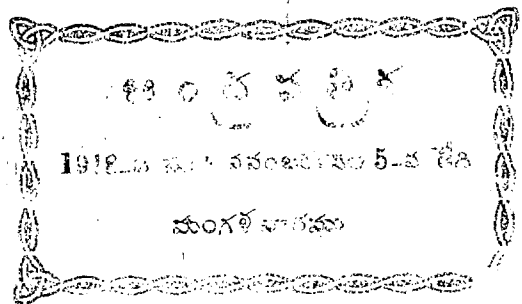
నూతనభర్తములు

ఉద్యమవాదకాలము గతించింది. నిర్వాణమును ము సమీపించింది. సియోజకవర్గముల నిర్మాణమునకు మనము భావిభాగతజేసి నిర్వాణమునకు వర్తించవలెను. అనోన్యసాహాయ్య మిచ్చుటకు ఆపేక్షలేదు. ఈ సమయమున ఆంగ్లదేశమునందలి బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి కొక సలహా నొసంగవలసి యున్నది. వా నూతనవాగుణ్యముగ సామాన్యశాసనసభలో ఈ విషయక చర్చ జరిగినది. మాధ్యము మేము నెరజేర్చితిమి. ప్రభుత్వమువారు తమ భర్తమును నెరజేర్చవలసి యున్నారు. ఈ రాజకీయసంస్కరణములు తెల్లరలో శాసనము దాబుకపోయినయెడల, అవి తృప్తికరింపబడి సంపూర్ణముగ ప్రసాదింపబడు గావచ్చుయెడల, దేశమున వసంతృప్తియు, ఆందోళనమును పరివ్యాప్తమగునని యందుమూలమున డెలివరించుచున్నది. ప్రజా, ప్రభుత్వములకు పరస్పర సహకారముచే, జాభివృద్ధిని చేకూర్చుకలెనని మా ఆభిప్రాయము. సాలకుల దూరదృష్టి విరళితభావములచే భారతదేశమును బ్రాంతాంతరముగ మార్చుట సాధిగాదు. బ్రిటిషు ప్రజాస్వామ్యపు సద్భావమే యిట్టిస్థితిని నివారించునని మాకు దృఢవిశ్వాసము కలదు.

మదరాసు అందునదరకమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొన్నిరేలు చేయబడినది) నోటీసు. (1356)

గుమ్మటాట్ పుస్తకమునందలి 45 (బి) పేరాలోని మొదటిభాగమును అందరును బాగుగ గమనించవలెను. సరకులను మంపువారు రైల్వే రసీదును రిజిష్టరుచేసి పంపవలెను. రైల్వే కంపెని వారు రైల్వే రసీదును తీసికొనిన గాని సరకులను డెలివరీజేయరు. రైల్వేపార్శులను డెలివరీ జేసి కొనినపుడు రైల్వేరసీదు కనబరచనియెడల డెలివరీ తీసికొనువారలకు మిక్కిలి అసాఖ్యకరముగా నుండునని ఇందుమూలముగా నూచించుచున్నాము. ఒక పెద్దకంపెని వారు పూచి యిచ్చినగాని లేక ఆ సరకుల వెలను డిసాజ్చు జేసినగాని రైల్వే కంపెనివారు రైల్వేరసీదు లేకుండ సామానులను డెలివరీ జేయరు.

హిందూదేశము: ప్రజాస్వామ్యము

అలెగ్జాండరు హిందూదేశముపై దండెత్తిన నాటికి, హిందూదేశమున ప్రజాపరిపాలితము లగు సంస్థానములు (Republics) అనేకములు ఉండె ననియు, విదేశీయులగు గ్రీకుల దాడి నెదుర్చుట లో ఈ సంస్థానములు ప్రఖ్యాతిపడసిన వనియు, దాక్టరు రాధాకృష్ణమదమూర్తిగారు సదర్శనపూర్వకముగ విశదీకరించుటల నెనుక నొకటి దెలిపి యుంటిమి. కాని 150 సంవత్సరముల క్రిందటి వరకు రాజపరిపాలితము గాన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము హిందూదేశమున విస్తరించి యుండె నని, కున్వారు శివభాగినింగు సెన్ గారు వారు, నవంబరుమాసపు మొదటి రివ్యూ పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు. ఈ ప్రజాప్రభుత్వపు సంస్థానము లక్షాదాన అను నామముతో విశిష్టములు యుండెను. హిందూదేశమున దీని కట్టకడవటి ప్రజాప్రభుత్వమని చెప్పునగును ఇది 13 వ శతాబ్దములో సెలగరు రాజపుత్రులచే స్థాపితమై యిరువందల సంవత్సరములు వర్ధిల్లెను. ప్రస్తుత కాలమునందీ భాగము ఇగ్రా అయోధ్య సంయుక్త రాష్ట్రములందలి జాతియజ్ఞులలో నున్నది. ఇప్పటికి 190 కి పైబడుట భూమి సెన్ గారు వంశీయుల స్వాధీనమున యున్నది. హిందూ సంఘ పరిషత్తు ననుసరించి, క్షత్రియులే దేశ సంగక్షణమునకు బాధ్యులుగ నుండవలయును. ఈ ధర్మము ననుసరించి సెన్ గారు లగు రాజపుత్రులు దేశరక్షణకాద్యోగ నహించి, కరిపాల సేము సలిపిరి. వీరి ప్రభుత్వవిధిలో నులభ మయి యున్నది. భూములను ఉపయోగించి కొనిసంపాదకు, వ్యవసాయక సర్వకసంఘముల వారిపై పన్నుల వైచిరి. పోరోహితులు, గ్రామ సేవకులు మొదలగువారు, భూముల ననుభవించినందుకై, సేవ యొనర్చుచుండిరి. క్షత్రియు లగు సెన్ గారులు ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించిరి. న్యాయపరిపాలనను గ్రామసంచాయకుల మూల మన పద్ధతియగు జరుగుచుండెను. శాంతి సమయములందు సెన్ గారు లోకులపెద్దలు కరిపాలనా వ్యవహారములను పరిశీలించుచుండిరి. కాని యుద్ధ సమయములందీ జాతీయ ప్రతి యోధనుడును అత్రుధారియై ఆపహమునకు వెడల సంసిద్ధుడగు నుండెను. ఇందుకు వయోపరిమితి లేకుండెను. సెన్ గారులలో నిర్బంధ సైనికవిభాగము వ్యాపించి యుండెను. మూడు సంవత్సరముల కొకమారు నైశామిమాసమున స్వధకాముగను సెన్ గారు లందరును గాన ఆముద్రాభిషిక్తులగున జేరుచుండి తమ అత్రువైపునను ఆపహకౌశలము గనబడుచుండెడివారు.

ఈ ప్రజాప్రభుత్వమునకు, నుమా స్మృతియ కరిపాలననుందు సహితము అంతరంగికస్వాతంత్ర్యముండెను. వీరి హక్కుములలో బాసిన శౌర్యాతిశయము గూర్చి అనేక నిదర్శనములు చూపబడి యున్నవి. బ్రిటీషు కరిపాలన మారంభమగు వరకును వీరి స్వాతంత్ర్యము తరుగలేదు. అటుపిమ్మట వయినను 1841 సంవత్సరము వరకును లక్షానారు

సంస్థానము సెన్ గారుల స్వాధీనముం దుండెను. 1841-వ సంవత్సరమున ఈ సంస్థానమునకు స్వంత తహశీల్ దారు సిరస్త్తదారు లుండు స్వతంత్రము తీసివేయబడెను. చిరకాలమునుండియు లక్షానారును పాలించి రక్షించిన సెన్ గారు రాజపుత్రులు సామాన్యమగు జమీందారు లయిరి. ఇప్పటికిని యీ పరిగణానోని చాలభాగము భూమి, వీరి స్వాధీనముం దున్నది. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమునకు భారతీయులు క్రొత్తవాడు గారని, చారిత్రకదృష్టాంతము లనేకములు వెలువడుచున్నవి. వీటినిన్నిటి గమనింపక, రేగుచెట్టుక్రింద గుడ్డిచి చందమున లాన్సుడొను, సిజ్ డోహము ప్రభువులు ప్రభువులసభలో, స్వపరిపాలనాప్రతిస్థాపనలు పాశ్చాత్యుల సొమ్మునియు, ప్రాచ్యదేశ భాషల కీ వాసనయైనను గట్టదనియు వ్యర్థపరంగములజేయుట విపరీతముగ దోచకపోదు. మాంటానూ ఛెలమ్ముఫర్డు గార్లయినను, భారతదేశమున నియోజకవర్గములు (Electoralates) లేవనియు, క్రిమియో. మిక ప్రారంభము కావలయుననియు, అభిప్రాయపడిరి. వీరెవరును, ప్రాచీనహిందూదేశమున ప్రజాపరిపాలన మెట్టి యాత్మీప్రభుత్వము జెందెనో పరిశీలించ గడంగలేదు. ఇంతవరకును ప్రచురింపబడిన హిందూదేశ చరిత్రలు చాలవరకు, ప్రాచీనమొదల నాగరికమును గూర్చి నిరసనభావమునే జూపుచున్నవి. ప్రాచీన పరిస్థితులను చక్కగ పరిశోధించి పరియగు పటమును చిత్రించెడి చరిత్రాగ్రంథము లింకను వెలువడలేదు. ఇట్టి చరిత్రలు వెలువడ వలసిన యవసర మిపుడు సుగ్రాహ్యమగుచున్నది. రాజకీయాంధోళనముతో బాటు ప్రాచీన చారిత్రములను పరిశోధించి, సత్యమును వెలిబుచ్చవలసిన తరుణ మేతెంచినది. ఇక్కార్య సాఫల్యమునకు భారతీయులు కృషి సలుపనిచో, భారతదేశము గూర్చి వికరీతాభిప్రాయములు ప్రపంచమున వ్యాపించుటయేగాక, ప్రజల మనోరథము లీడెరుట కింకను విశేష కాలము పట్టుట నిశ్చయము.

నలంద విశ్వవిద్యాలయము

నలంద, తక్షశిల, ధరణికోట విశ్వవిద్యాలయములు ప్రాచీన హిందూస్థానమున వాసికెక్కి యుండెను. మగధదేశమునందలి నలందవిశ్వవిద్యాలయము అశోకుని కాలమునందే యుద్భవిల్లెనని ప్రాఫెసరు శివనాథ బాసుగారు హిందూస్థాన రివ్యూలో వ్రాయుచున్నారు. కానురాను ఈ విశ్వవిద్యాలయము హిందూదేశమునందన్ని భాగముల నుండియు విద్యార్థుల వాకర్పించి, మహావ్యవసాయ దండయాత్రవరకును వర్ధిల్లెను. ఏడవ శతాబ్దమున, పదివేలమంది సన్యాసులును విద్యార్థులును ఈ విశ్వవిద్యాలయమున కేతెంచుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. చీనా యాత్రికులు దీనివైభవమును వేనోళ్ల గొనియాడిరి. ఎనిమిది మంటపములతోను, మూడువేల గదులతోను ఈ భవనము విరాజిల్లుచుండె నని వర్ణింపబడెను. ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు రెండువందల గ్రామముల భూములు, రాజులచే ప్రసాదింపబడెనట. ఆర్యతత్వ సిద్ధాంతములను బోధించుటకు 100 మంది పండితులుండిరి. గణితము, జ్యోతిషము, మొదలగు శాస్త్రములు గూడ నేర్పబడుచుండెను. బౌద్ధగ్రంథములతో బాటు వేదములు, సాంఖ్యసిద్ధాంతము గూడ బోధింపబడుచుండెను. మగధదేశమున కంతకును కాలమును దెలిపెడి గడియారము గూడ యీ విశ్వవిద్యాలయమునందే యుండెను. హిందూదేశమున దన్ని భాగ

ములనుండియు పండితులు తమ సందిశుములను దీర్చికొనుట కీ విద్యాలయమున మూగుచుండిరి. నలంద విశ్వవిద్యాలయపు బిరుదల కమిత మగు నిలువ యుండెను. విద్యార్థుల కాశ్రయములయనుకాలము ననుసరించి శక్తమడుగ జరుగుచుండెను. ప్రాతఃకాలమున స్నానము జేయవలసిన దని గంటకొట్టగనే విద్యార్థులెల్లరును సరస్సులలో స్నానము జేయవలయును, అప్పటినుండియు ప్రతి కార్యమును విశిష్ట కాలమునకు జరుగు గుండును. సిలాభద్ర, ధర్మశాల, చంద్రశాల, గుణమతి, శిరమతి, విశంభవ, మొదలగు ప్రసిద్ధి జెందిన శాస్త్రజ్ఞులీ శ్వవిద్యాలయమునకు వస్తే దెచ్చిరి. ధరణికోట, విశ్వవిద్యాలయముల ౨ భవము గూడ వర్ణనాతీతము. నుండెను. విజ్ఞానమును వెదజల్లెడి ఇట్టి విశ్వవిద్యాలయములు తిరిగి యుద్భవిల్లి దేశీయుల యజ్ఞానమును బాప సనుకట్టినగాని, హిందూదేశపు సత్వరాభివృద్ధి సాధ్యమనరదు.

కలవల కణ్ణాశ్రేష్ఠిగారి శిశువుల భోజనగృహము

ఈ ప్రతిష్ఠాపనపు ప్రథమనివేదికము రావు బహదూరు కణ్ణాశ్రేష్ఠిగారి వితరణ స్వభావమును సువ్యక్తపరచుచున్నది. పసిపిల్లల మరణములసంఖ్య విస్తారముగ నున్న దని కనుగొనెదకు ముఖ్యకారణము అశుభలభ మని గ్రహించిరి. అందుచే పసిపిల్లలకు ధర్మార్థముగ నావుపాల నిచ్చెడి యొక ప్రతిష్ఠాపనమును తిరువళి క్షేత్రంలో నెలకొల్పిరి. విశేష కాలమున 61,184 మంది పసిపిల్లలకు పాలసగవడెను. దినమునకు సగుటున 157 మందికి పాల సగవచ్చుటలు గాన్నించుచున్నది. ఈ వత్సరపు సంఖ్య దినమునకు 200 మంది యయినటుల దెలిసికొనుటకు సంతసము గలుగుచున్నది. ప్రతి దినమును 12 గోవులపాలు పితుకబడుచున్నవి. ప్రతిశిశువునకును 1 అళాకు పాలిస్తుబడుచున్నవి. పాల వెల రూ 2601-6-1 లయినది. ఈ కాలముతో మొత్తపు వ్యయము, రూ 2930-15-7 లయినది. ఇట్టి యపూర్వ దాత్మత్వభావము గనబడుచును, లోకోపకారమునకు బూనిన కణ్ణాశ్రేష్ఠిగారి యాదార్యము వేనోళ్ల గొనియాడ దగియున్నది.

క్రొత్త రాజ ప్రతినిధి ఎవరు?

మెయిలు పత్రికా లండను విలేఖరి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు: "అంగ్లోమొదవ సంఘములో, ఛెలమ్ముఫర్డు ప్రభువుగారి యుద్ధోగానంతరము, రాజప్రతినిధి పదవి నెవరలంకించెదరని చర్చ జరుగుచున్నది. దీనిని గూర్చి యదవత్థమని చెప్పుటకొకను తరుణము రాలేదు. కాని కార్మికేలు ప్రభువుగారి పేరు విశేషముగ నుదహరింపబడుచున్నది. వీరు సామర్థ్యవంతులగు కరిపాలకులే గాక హిందూదేశస్థిని గుర్తెగినవారై యున్నారు. వీరిరాకను గోరువారందరును, ముద్రాను బెంగాలు గవర్నరుగ వీరెట్టి పరిశాలనానుభవమును సంపాదించిరో, వ్యక్తపరచుచున్నారు."

వైద్యగారిపై రాజద్రోహ నేరము

నాగపురములో ప్రిడెరును, స్వరాజ్యసమితికి కార్యదర్శియు నగు నానాదురా కాశీనాథ వైద్యగారిపై జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు రాజద్రోహ నేరము క్రిందను దేశరక్షక శాసనముక్రిందను 18 మాసములు కఠినశిక్షను విధించిరి. దీనిపై అప్పీలుచేయబడెను. వైద్యగారి పక్షమున సీ. ఆర్. దాసుగారు వాదించిరి. తుట్టుతుదకు, రెండునెరముల క్రిందను,

విరోధామహాసంగ్రహము

(చైతన్య విజయ)

ఇంద్రుడు

పార్లమెంటు సభలో ఇండియా విషయము

లండన్, ఆక్టోబరు 28:— రాజకీయసంగ్రహములను సమర్థించుటకు ప్రాధాన్యత రాష్ట్రమొదటగాని జాతీయంగా వాడరాదు. ఇందుకు ఆంగ్లదేశమునకు వచ్చిన భౌగోళికతలములకు ప్రత్యేక విభిన్నములేకపోయినందున, ఆంగ్లదేశమునకు అధినివేశములను సంపాదించుటకు సామర్థ్యములేకపోయినందున ఆంగ్లదేశమునందలి భౌగోళికతలములకు ప్రాధాన్యత కలదు. ఇండియాపై సంగ్రహమునకు ఆంగ్లదేశమునకు అభిప్రాయములు బలపడుచున్నందున ప్రజల అభిప్రాయములను కోరుచున్నారా అని జాతీయసమితివారు నమ్మిరి. సమర్థులైన వారును ప్రజాసమితివారును ప్రతిపక్షముగా తమ పక్షమున వినిపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని వివరములు ఇచ్చింది. పెన్షన్ల విషయమున భారతీయ సేనలలోని వారిని వారి అధికారములనుబట్టి విడదీయటం కష్టమని లేదు. అందువలన క్యూమర్లకు ముగిసినది. ఇప్పుడు క్యూమర్లకు ముగిసినది. ఇండియా జనరలు గవీరు పతకమునకు జరుగుగా నితర పతకము లివ్వబడునని మాంటాగూగారు నడిపిరి.

శ్రీల ప్రయాణములు.

లండన్, ఆక్టోబరు 31:— ఇండియా దేశములోనున్న యుద్ధానంతరమున బ్రిటిష్ దేశమునకు వారిలో హెచ్చుమందికి ప్రయాణపు చీట్లు నీయవీలులేదని మాంటాగూగారు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నడిపిరి.

నర్వదేశ సమ్మేళనము.

లండన్, నవంబరు 2:— ఇప్పుడు విజయము నిర్ధారణ కావలసిన పరిస్థితులు కలిగినవి. ఇప్పుడు సంద్విషయన శత్రువుల నిరంకుశత్వముతోడూ పూర్తిగా సంతరించుటయే గాక మరల పెన్షన్లకిని వారు సమగ్రమున తలపెట్టుటకైన వీలులేదని మరల తులనై సందేహము కలదు. లేకున్న మనశ్శాసనములను ప్రయోజన రహితముగను. సర్వదేశ సమ్మేళన మేర్పడవలెనని ఆసంఘమునందు చేరిన దేశములలో నేడేశమునందును గూడ నిరంకుశత్వమునకు ముందరూపించి ఆస్పత్రి గారు మా పరలో నడిపిరి.

సంధిసంధి.

పారిసు, నవంబరు 3:— సంధిసంధి గూడ వెచ్చింపు లోనే జరుగదగునని మెన్సెట్రిక్ నూచించినది.

ఆస్ట్రీయా హంగరీలో తాత్కాలిక సంధి జరుగుట.

లండన్, నవంబరు 3:— ఆస్ట్రీయా హంగరీ వారి పక్షమున జనరలు డెయిజుగారు తాత్కాలిక సంధి ప్రముఖ అని వారను మధ్యాహ్నము సంతకముచేసిరి. సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటల కడి అయిదుగంటకి వచ్చునని లాయడెబాట్లగారు పాఠమునుండి తంతిగా ప్రసంగించి వార్తాసంఘము వారు ప్రకటించిరి.

మిత్రమండలి విజయము

లండన్, నవంబరు 2:— పరామలు ఇట్లు తూర్పురంగమునండి తెలుపుచున్నారు:— పారిపోవుచున్న ఆస్ట్రీయ జర్మను నైస్వములను సన్నియము విధివిరామము లేకనే వెన్నంటుచున్నారు. 8 కోట్లలో ముందు సేనలు 160 కోట్ల మీటరులు ముందు కేగినవి. పరామ, సన్నియను ఆస్తికదశ సహాయముచే మొదటి సన్నియను నైస్వములు బెల్గ్రేడు రక్షక స్థానములను చేరినవి. రెండవసన్నియను నైస్వము ప్రాజీగాను ఆక్రమించుకొన్నది ఇది బోస్నియాకు 40 కోట్లమీటరుల దూరములో నున్నది.

నైస్వగారు నిర్దోషులని తీర్పుజెప్పబడెను. ఇట్టి ఫలితము, బ్రిటిష్ న్యాయప్రియత్వమునకు విదగ్ధముగ నున్నది. ఇట్టి నిదర్శనములు బ్రిటిష్ పరిపాలనమునకు వన్నెచెచ్చుచుండు ననుటకు సందియము లేదు.

ప్రభు.

బ్రిటిష్ సైన్యాధిపతుల వాహుకృత్యము.

లండన్, ఆక్టోబరు 31:— 64 శత్రువిమానములను వాళ మొనర్చినారు. 15 ఏ.టిని పనికిరాకుండగ చేసి క్రిందకు తారదోలినారము. ముఖ్యము యువదారులపై 5 టన్నుల బాంబులను బరిచారము. గాత్రపరచించు చిత్తువిమాన మొకటి కనుబట్టబడినది. ఇటుల పెన్నుడును వీరు భయము చేసిపోయెదలెను. 18 బ్రిటిష్ విమానములు కలిపించుటలేదు మొత్తము 67 విమానములు పాడుచేయబడినవి.

బ్రిటిష్ వారి నూతనావస్థానము

లండన్, ఆక్టోబరు 31:— బ్రిటిష్ ప్రతిపక్ష ఇట్లు తెలుపుచున్నది.— రెండవ ప్రత్యేక నేటియుద్ధము 2 డి నాడ్కి నైస్వతిగ ముట్టడి సల్పినది. ఆమెకొన్ని స్థానములన్నిటిని వశపరుచుకొనెను. 1000 మందిని గూడ బందీలుగ గొనియెను.

బెల్జియములో పురోగమము.

లండన్ ఆక్టోబరు 31:— బెల్జియము ఇట్లు తెలుపుచున్నది— ఇచ్చట యుద్ధమొనర్చి ప్రతిపక్షము లినుకు డొవేషను కాల్యకు పడచుటి బాగవంక స్థిరపడినారము. డాల్మేషు పల్లె మాస్వాధీన మైనది.

మంచిపురోగము

లండన్, నవంబరు 1:— బ్రిటిష్ వారి ఇట్లు తెలుపుచున్నది.— లీకెస్టర్ యుద్ధముల యుద్ధమొనర్చి కొంత మందిని బందీలుగ గొంటిమి. వ్యాలక్ సియస్సుకు దక్షిణముగ జరుగుచున్న యుద్ధము లాభకరముగనే జరుగుచున్నది.

బ్రిటిష్ నైమానిక దాడులు

లండన్, నవంబరు 1:— ఇండియాపై దైమానికదశము ఆక్టోబరు 29 తేదీన వరమున సాయన కర్మాలయముల మీద బాంబులను బరిచి నష్టమును కలుగజేసిరి. 80 వ తేదీన రెండు విమానకాలము ముట్టడించినది. 4 బోట్ల బంబులు పుట్టినవి. అగ్నిబాల్లులు కానించినవి. బేడెక్ యింకవారులను గూడ ముట్టడించిరి. కారల్ గ్రూ దూరసాయన కర్మాలయములు, గాలికోలుములు గూడ ముట్టడించి బడినవి. బుగారెగ్గుకుండి వీటిని ముట్టడించిరి. మంచినప్పులు కల్గినవి. మా విమానము లన్నియు తిరిగివచ్చినవి.

ఆల్బేయ ప్రెస్నా వట్టువడుట.

లండన్, నవంబరు 1:— స్టాండర్న్ లో విజయకరముగ ముట్టడి సల్పినారము. బర్లెమునుండి గామనరకు 10 మైళ్లు గంటకు దక్షిణముగనున్న పెల్లుకు చేరినారము. వ్యాలక్ సియస్సుకు దక్షిణమున రెండు మైళ్లు ముందుకేగినారము. ఆల్బేయ ప్రెస్నా యుద్ధము, వశమైనది. వ్యాలక్ సియస్సు దక్షిణ భాగమును చేరినారము. ఇదంతయు విని సవత్సరదలతో ముంచెత్తబడినది. మ్యాజు నైపున పరామ ఆమెకనులు ముందుకేగి 4 మైళ్లు ముందుకేగిరి. బుబాక్ సిని సమీపించుచున్నారు.

జర్మనుల బివ్వదల

లండన్, నవంబరు 1:— జర్మను వాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నది:— శత్రువులు డొంకి దక్షిణముగ మా పంపులలో చొరబడిరి. మాప్రే-డిడెన్స్ యినువదారికి ఉత్తరమునకు మా సేనలు నోకిరికి యినువప్రక్కల నున్న మా నైస్వములలో కలిసియుండుటకు వెతుకకు పురలించబడినది బెల్గ్రేజు, సెమిండిక్స్ యినువప్రక్కలను మా నైస్వములు దామ్యాలు వత్తరభాగముగ వెతుకకు పురలించి.

భయంకర మగు శత్రువులు జ్వాలలు.

లండన్, నవంబరు 1:— పరామలు ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— సెంటు ఫెర్నానుకు పడమరగ గ్యూజు ప్రదేశకరాత్రి శత్రువులు భయంకరముగ మోగినవి.

ప్రదేశము వశమగుట

లండన్, నవంబరు:— జర్మను సాయంత్రపు పత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:— డొంకి దక్షిణముగ మా ముట్టడులను మానివేసి వారము. పెల్లునైపున కొంత ప్రదేశమును విడిచి పెట్టినాము.

గొప్పయుద్ధము.

లండన్, నవంబరు 1:— గతరాత్రి పరామలు ఇట్లు తెల్పిరి. సెంటు ఫెర్నాను పీఠభూమి పీటవాలు ప్రదేశముల యందు పడమర దారుణయుద్ధము జరిగినది. మాకు లాభకరముగ నుండెను. 120 మందికంటె ఎక్కువ మాకు బందీలు చిక్కిరి.

అమెరికనులు ఒక గ్రామమును చ. పరుచుకొనుట

లండన్, నవంబరు 1:— అమెరికనులు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. వెర్మనుకు తరముగ మ్యాజుకు పడమరగ నున్న గ్రామమును గ్రామమునుండి శత్రువులను వెల్లివారము. రణరంగముందలిను శత్రువులను పురంకరముగ జరిగినది. 7 శత్రువిమానములు నేలమూలమైనవి.

శత్రుసేరోధము ప్రతిపాతముగ.

లండన్, నవంబరు 2:— గతరాత్రి అమెరికనులు ఇట్లు ప్రకటించి:— పరామలు కాల్యములతో కలిసిమ్యాజుకు పడమరగమున మా ముట్టడి సల్పుచునే యున్నారము శత్రువులపై, వైబునెను, బాంబులందు మాకు తోడ్పడినది. శత్రుప్రతిముట్టకులను ప్రతిపాత మొనర్చినది. శత్రువుల నిరోధమును కృత్యపరచు మామపుడే సెంటు జార్జిమును దాటి పోయినారు. బాంబు - ఎట్ - సెంటు జార్జిము, ఇమి బోర్డు, లాండ్రీల్ చెన్నరీ, రిమాట్ బల్లీ అందెదన్నీ, క్లోరి - లీ - గ్రామాదులను గూడదాటి పోయినారము 8602 మంది మాచే జిక్కినటుల లెక్కించబడినది.

అనుకూలపురోగము.

లండన్, నవంబరు 2:— అమెరికనులు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. నేటియుద్ధమున విజయకరముగ ప్రధమ నైస్వము మ్యాజుకు పడమరగ ముట్టడి సల్పుచునే యుండెను.

ఇట్లుకొనబడినవారు.

పారిసు, నవంబరు 3:— జూలై 15 వ తేదీ మొదలు 7990 మంది యుద్ధానంతరము 85,885 గురు సైంకులను 8217 ఫిరంగులను 88622 మరఫిరంగులను 8907 మందుగనులయు. శ్రమలను మిత్రమండలివారు వశపరుచుకొనిరి. ఆక్టోబరు 30 లో 2472 మంది యుద్ధానంతరము 106871 మంది సైంకులను 2064 ఫిరంగులను 18689 మరఫిరంగులను 1198 గనుల యంత్రములను పట్టుకొనిరి. ఈ మొత్తములను గూడ వైముత్తములలో చేరియే యున్నవి.

శత్రుస్థానములలో చొరబడుట

లండన్, నవంబరు 2:— గతరాత్రి పరామలు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు:— పంపులకు సెంటుక్యింబర్-లీ-వెటిల్, హెడ్లెనుకు పోయిజరిగినది. బనోక్షేరికో ప్రను, ప్రదేశము శత్రువులు కొంత ప్రదేశమును వదలుకొనవలసివచ్చినది. హెడ్లెకి పడమరగ గూడ శత్రువులు కొంత భాగమును విడనాడవలసివచ్చినది. 4-వ పరామ సైన్యమును, అమెరికనులు కలిసి నేటియుద్ధమున ఎయినురంగమున నోజీయర్లు వత్తర దక్షిణముల యందు ముట్టడి సల్పిరి. అట్టి తూర్పుభాగమునుండి బిల్జు వత్తరముగ 20 కోట్లమీటరుల ప్రదేశమున శత్రుస్థానములలో చొరబడినారము. శత్రువులు బలకరముగ కాపాడుకొనిరి. కాని క్యూల్లెరి. రిల్లె-అస్సు-ఓయియును బట్టుకొంటిమి. అట్టి గ్వికి తూర్పుగ దక్షిణముగ మా సేనలు ఎయినును దాటి సీమాయి, వోకును బట్టుకొన్నాము. తూర్పుగ శత్రువుల 8 కోట్లమీటరుల వెతుకకు పారవోలినారము. మాకు అబివిగా బాంబులకు చొరబడినారము. వోజీయర్లు తూర్పుగ దారుణ యుద్ధము జరిగినది. అల్లా పీఠభూమినుండి కేరాక్టు ఈశాన్యముగ కొంత అనుగిడినారము నాండే అవని పడమర సరి వాడులను చేరినారము చిక్కినకు తూర్పుగనున్న కాల్యను గూడ చేరితిమి. దక్షిణమున పరామ దాటిపోయినారము. డ్రెమాలుకు నైస్వతిగ నున్న ఫిరంగులను పట్టుకొన్నారము. వందలకొలది బందీలు పెన్సు ఫిరంగులు 4 శత్రువులములు మాకుమైనవి.

ఇతరుల దాగులు, వివాహ కాలము ముట్టడింపబడుట.

అంధక, నవంబరు 2:—ఆర్జున 81 తేదీని బోక యువకుల కాలము, బ్రతుకు యువకుల కాలము, వెన్నెటి, పహిలి నివాస కాలము ఇదివేలెంటు పోయి ముట్టడించినది. నివాసము అన్నియు తిరిగి వచ్చినవి.

వ్యాధి నివారణ ముట్టడి.

అంధక, నవంబరు 2:—1-8 వ బ్రతిమలై న్యముల ముట్టడితే శత్రువులమునకు ఉపద్రవము కలుగచున్నది. వ్యాధి నివారణ ముట్టడి జరుగుచున్నది. శత్రువుల ప్రబలముగ నిరోధించుచున్నది.

బ్రతిమలై న్యములు.

అంధక, నవంబరు 2:—పరామర్శముల బ్రతిమలై న్యముల ఆర్జునలో 4900 మందిని బంధించి గొనిరి. ఇందులో 200 ఉద్యోగములకు గలరు. ఈ కాలమున బ్రతిమలై న్యముల 925 ఫిరంగులను, 700 ముగ్గులను, 670 కందకపు ఫిరంగులను బట్టుకొనిరి. శత్రువులు తిరోగమనము చేయుచున్నప్పుడు మందు గుండు సామగ్రియు తదితర ఉపకరణములు చిక్కినవి. అనేక బంధుగూడ చొరగినవి. కొన్ని టాంకులు, ట్రక్కులు మాస్కోలోన మైనవి. వందలకొలది మైళ్ళవరకు వ్యాపించియున్న దూర శ్రవణయంత్రపు తీగలును, ఇంజనులు మున్నగునవి మాకు లభించినవి. నవంబరు 2 శత్రువులూ మొకటిమాత్రమే లభించి మాకు నెలలనుండి బ్రతిమలై న్యము 172,659 బంబులు, 2278 ఫిరంగులను, 17,000 మగ ఫిరంగులను, 2750 కందకపు ఫిరంగులను విశేషముచేసిరి.

మరెప్పుడు, ఆల్బానియలు వశముగలు.

అంధక, నవంబరు 2:—గతరాత్రి బ్రతిమలై న్యముల తెల్పి:—ఇంగ్లీషు, కనడియన్ సైన్యములు వేరువజ్రమున 6 మైళ్ళ దూరమున వాలెక్సియన్సుకు దక్షిణముగ ముట్టడి సల్పినవి. తీవ్రముగపోరి శత్రువులకు ఘోరనష్టములను కల్పించినారు. సోవెట్లలో చొరబడినారము. మరెప్పుడు, ఆల్బానియన్ గ్రామములను బట్టుకొన్నాము. వ్యాధి నివారణ దక్షిణపు సరిహద్దులనుండి యువకులను క్షిరి చేసినారు. వెన్నెన్ వ్యాధి నివారణ సహకర్తలను ఉన్నత ప్రదేశమున శత్రువులు అతివల్తులతో ప్రతిముట్టకు లావనీరి. మా స్థానములను నిలబెట్టుకొన్నారము. సాయంత్రము ఆల్బానియన్ ఈశాన్యమునకు, ఉత్తరమునకు ప్రతిముట్టలు విజృంభించుచున్నవి. 2,31 వేల బండిల మాకు చొరగిరి.

వ్యాధి నివారణ ముట్టడి.

అంధక, నవంబరు 2:—బ్రతిమలై న్యముల తెలుపుచున్నది. 1 తేదీని యుద్ధ మించు అతిభయంకరముగ జరిగినది. ఉదయమునకు జరుగుచున్నప్పుడు, శత్రువులు విశేషముగ మడిసిరి. అనేక ప్రతిముట్టలు ప్రతిపాత మైనవి. 4 వేల మందిని బంధించి గొంటిమి, పెర్నాపెక్, గాడ్లినేనానులు వ్యాధి నివారణ దక్షిణముగనున్న ఉన్నత ప్రదేశమును బట్టుకొనిరి. ఉపద్రవము ముందుకే వెన్నెన్ గ్రామమును వశపరచుకొనిరి. ఉత్తరమున కరిసేనాని వ్యాధి నివారణ సరిహద్దులలో ఘోరయుద్ధ మొనర్చి పట్టణములో ప్రవేశించి ఉత్తము నంతకు స్వాధీనపరచుకొనెను.

విజయకరముగు యుద్ధము

అంధక, నవంబరు 2:—బ్రతిమలై న్యములు ఇటు తెలుపుచున్నది. నవంబరు 1 వ తేదీని జరిగిన పాండర్పు యుద్ధము జయకరముగనే జరిగినది. దక్షిణమున బ్రతిమలై న్యముల పెట్టుకుండి మెల్లనువరకు శత్రువులను పారదోలి బలకరముగ అన్నిగము, బాగము, కాట్టము, ఎలిషీగము, గ్రామములను బట్టుకొనిరి. 900 మందిని బంధించి జేసినారు.

ఆర్జున 81 తేదీని పరామర్శముల అమెరికన్ లిను-పెట్టు సమాచారము మంచిస్థానమున వశపరచుకొనిరి. పెట్టుకుట్ట, ఎలిషీ సమాచారము ముందుకేగినారు. రెండుగోజులలో 19 గ్రామములను బట్టుకొన్నారము. ముఖ్యముగ డెంజా, నాజరత్, ఆల్బానియన్ గ్రామములు వశమైనవి. రెండు శత్రువు దళములు వేయిమందిపాడ మా స్వాధీనమైనవి. ఉత్తరమున బ్రతిమలై న్యముల పరామర్శ టాంకులంద్ల సహాయముచే డెరివేషను కాలవ ప్రదేశమున స్వల్పయుద్ధము జరిగినది.

శత్రువుల తిరోగమనము.

అంధక, నవంబరు 3:—గత రెండుదినములలో శత్రువు లాడిపోయి వెల్మిన్సుకు తూర్పుగను అన్నేయముగను పారిపోయిరి. మేము వారిని తమి చాలవరకుని పట్టుకొంటిమి. మేము మిల్లన్ను, పాలిజులను, కర్జిను, ఎస్ట్రెల్సన్, ఓనింగు లుడు ప్రవేశించితిమి. లాండ్రీస్ ను యుద్ధ గూడ మా కనుకూలము కలిగినది.

ఆర్జున నాక్రమించుట.

అంధక, నవంబరు 4:—ఆర్జున యుద్ధమున మిత్రముం డలివారికి సంపూర్ణమగు విజయముకలిగినది. శత్రువులచాల చోట్ల తీవ్రముగ నెదిరించిరిగాని విజయములక పోయిరి. మేము చాల గ్రామములను వశముచేసి అడవుల నాక్రమించితిమి. ఆర్జున పూర్తిగా కదలబడినది. చాలవరకుని చాల సాత్తు నాక్రమించితి మని పరామర్శము తెలిపిరి.

శత్రువులను తరుముట.

అంధక, నవంబరు 2:—మేము శత్రువులకు తరుముచున్నాము. ఎవరైనను ప్రాంతి నెనుల నాక్రమించితిమి. ఘోటువద్ద తీవ్రముగ పోరు జరిగినది.

యుద్ధవిరామము.

పడమటిరంగమున యుద్ధము ఆగుటకులన అనగా మందముగ నుండుటచే మిత్రముండలి అలసిరిగాని సంధిసంధిమగు చున్నదిగాని యూహించరాదు. అట్లావచ్చినవో అయ్యది తొందర యనుపించుకొనుట. శత్రువుల ధైర్యచుంతయు నీలైనది. జర్మనులు అన్ని విధముల భగ్గుమనోరధులైరి. అతి మొండి స్థితియందున్నవారు. తమవర్గధైర్యముగనున్నది. వేరు గత్యంతరములేదు. కాని మొండితెనువతో వీరు భయంకరముగ పోరుటకు పడమటిరంగమున ప్రయత్నించెదరు. పూర్వము గూడ ఇటులనే ఉరుకున్నట్లుండి ఒక్కమట్టిని మిత్రముండలి గొప్ప యవస్థుండనమున ప్రారంభించుటకు వీలులేకుండెను. మిత్రముండలి ఆస్త్రియను రాష్ట్రముగుండా జర్మనీ వైశేకుటకు ప్రయత్నించగలదు.

మిత్రముండలి ఘోరకార్యము.

అంధక, నవంబరు 2:—పరామర్శ విజయములనుండి రూటరు విశేషముడిట్లు తెలుపుచున్నాడు.—మేజియర్స్ వైపున ముందు జరుగు యుద్ధమున, జర్మనీలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను నేడు ఆర్జున కీర్తిప్రకృతి ప్రారంభించిన యుద్ధ విజయమునై నాధారపడియుండును. ఆర్జున కడ్డుగ ఎయిననుండి ఈ శాస్త్రము గోరాడు నేనాని పోరుచున్నాడు. గ్రాండ్ డిక్రీ కర్గర గ నున్నాడు. ఆర్జునీ తూర్పుగ ఉత్తరమున అమెరికన్లు గొప్ప ముట్టడింపల్పిరి. అడవి, కొండ ప్రదేశములయందు నీర్ద్రులను పోరుచున్నాడు. ఈ ఆర్జున ఉత్తరముగ వీరు కలసుకొనిన చిరకరు మిగిలియుండు దుర్గమునూ జర్మనులకు నిలువదు. ఇది పెట్టుని కోటవలె నున్నది. ఆర్జున ముందు ఉత్తరమునై న్యములను స్థానకరమొందినవి.

మిత్రముండలి తిరోగమనము.

అంధక, నవంబరు 3:—గెంటుకు త్తరముగనున్న ప్రదేశముడు వెల్మిన్సును బస్సీవెల్మి, నైడింజీని బాటిపోయిరి. ఇవి డెరివేషను కాలవకు 18 మైళ్ళు తూర్పుగనున్నవి. చాంపెనీ, ఆర్జునను ప్రదేశములందు శత్రువులు బుద్ధిపూర్వకముగ జనులు కాపురముండు ఇండ్లనుగూడ తగులబెట్టుచున్నారు. ప్రతియింటను మందుగనులనుండి తాము భారీచేయుసమయమున వాటిని అంటించి తగులబెట్టుచున్నారు. జేవాలయములగూడ మంటగలిసినవి. నూతుల గూడ విషముతో నింపి పాడుజేసిరి. ప్రజల కెంతయు కోపముకల్గినను వీరు మానక తమయత్నములను చేయుచునేయుండిరి. ఇట్లేలజేసెదరని ప్రజలు వీరినడుగ మా కట్టికత్తర వీరుబడినదని ఉద్యోగములు తెల్పిరట!

శత్రువులకి విచ్చిన్నముగలు

అంధక, నవంబరు 4:—పరామర్శ విజయములనుండి రూటరు విశేషముడిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—పరామర్శ అమెరికన్ సేనలు అతీతగ్గర చేరినవి. ఇది బుజాకోనీకి ఈశాన్యముగ 5 మైళ్ళదూరములో నున్నది. ఇది మూల్యాదగ్గర శత్రువులు తిరోగమనము చేయుచున్నాము. ఇచ్చట వీరిపంక్తి మూల్యా, ఓయిజుమధ్య విచ్చిన్నముగలుటకు ప్రారంభించినది.

అమెరికన్ల తిరోగమనము

అంధక, నవంబరు 4:—అమెరికన్లు ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—మొదటి అమెరికన్ సైన్యము విజయపరంపరలను నైకొనుచునే యుండును. 19 గ్రామములను బట్టుకొనెను. నేలకండిపోరి మా ఒత్తిడి కాగతే శత్రువులు తమ సైన్యములను అపారముగ నష్టపోయిరి. 1 తేదీని ఆకస్మికముగ వాల్పై బడినారు. శత్రువుల ఏర్పాటులన్నియు గందరగోళముగ నున్నవని మాచేజిక్కిన సైనికులు తెలుపుచున్నారు. శత్రువు దళములు చాలవరకు మా స్వాధీనమైనవి. పటాలములు గూడ మాచేజిక్కినవి. 5 వేలకు మించి మాచే శత్రువులు చిక్కిరి. 100 ఫిరంగులు గూడ లభించినవి. గతి మూడుగోజులనుండి 18 మైళ్ళ దూరమున 12 మైళ్ళు ముందుకేగినారు. మాంటి మిడి-లాంగ్వియన్ కాక్స్లన్న యువదారులను ముట్టడించుటకు వీలగు కొండలు మాస్వాధీనమైనవి.

అమెరికన్ల నోకాదళము బ్రతిమలై ని

అక్రమించుకొనుట.

అంధక, నవంబరు 4:—విజయము నుండి సమాచారములు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—ప్రంతాలకు ఆస్త్రియను అధికారులు బుధవారము బ్రతిమలై నుండి పోయిరి. క్షత్రాహిత్యంఘము పరిపాలనాధికారమును వహించినది. ఈ సంఘమున ఇటలీ వారును, స్లోవెనులుగూడ గలరు వీరు టూర్నివోపడన మొక దానిని వేసియు కంటిరి. మిత్రముండలిని కాదబాధి కానిరి. బ్రతిమలై ని అక్రమించుకొనుడని కోరినది. ఆస్త్రియను సేనలు ఇటలీ నుండి పారిపోవుచు చేయుచున్నారు. రాగతములను అడవియడవి మిత్రముండలిని గోరిరి. అమెరికన్ల నోకాదళము బ్రతిమలై ని అక్రమించుకొనుటకుల తెలియుచున్నది.

జర్మనుల రాయబారము.

అంధక, నవంబరు 4:—యెడ ప్రధానములకు వెనుక భాగమున వైమానికయుద్ధమును మానవలయు నని స్విసు ప్రభుత్వమువారు యుద్ధమున ప్రవేశించినవారికి సందేశ ముంపుచు తాము గూడ ఆర్జున మాస ప్రారంభమునుండి తమ వైమానికులకు గూడ ఇట్టి ఉత్తర విచ్చినార వనియు జర్మనులు తెలిపిరి. దీని కంతకును భూతదయయు నాగరకములే కారణములుగ జర్మనులు చూసిరి.

జర్మనుల కాన్పులు జనరలు వెనుకకుపోవుట

అంధక, నవంబరు 4:—జ్యూరిచిలోనున్న జర్మను కాన్పులు జనరలు వెనుకకున్ను గూడ ఇటలీలో విప్లవమును కల్పించి నాశనమొనర్చుటకు బాంబులను, కరపత్రములను, ఆయుధములను తమదగ్గర నుంచుకొనిరి స్విసు ప్రభుత్వము వారు మొరపెట్టుటచే జర్మనీ ప్రభుత్వము వీరిద్దరి ఇంటికి పిలిచిరి. ఈ కుట్రకు సంబంధించిన కాక్స్లెటు నాఖరునకు 2 1/2 సంవత్సరములు శిక్షనిధించబడినది.

వెయ్యపు యుద్ధము

అంధక, ఆర్జున 31:—ఇటలీ ప్రతికూలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—పరామర్శలకు శత్రు సైన్యములు వెయ్యపుకు తూర్పుగ తిరోగమనము చేయుచున్నవి. మా ఒత్తిడికి ఆగలేవున్నారు. శత్రు సైన్యములు అసంఖ్యాకముగ తిరిగిమంటోను చేరుటకు వచ్చుచున్నవి. బంబులను ఫిరంగులను రణసామగ్రిని మానీరణము జేసికొనుచున్నారు. కోనెక్ మ్యూనిషను పూర్తిగ బట్టుకొంటిమి. క్వేరోపురికొరకై యుద్ధము ఇపుడు జరుగుచున్నది. ఇతిరవోట్ల పల్లీనాబేసిక్ కాక్స్లీయో వెయ్యపు నడుమభాగములను బట్టుకొన్నారము. 10 వ సైన్యము లివెంజాను చేరినది. గ్రెప్పా ప్రదేశమున మరల యుద్ధమును ప్రారంభించినారు. కావ్-కాబ్రిలొ కాల బోసుట్టు, ఆనోలమి, ప్రెస్సోలాక్ సోలలోలా, మాంటిస్పియ నోషియాలు మానకమైనవి. మాచేజిక్కిన బంబులసంఖ్య 50,000 మందికి పోచ్చినది. 300 కంటే ఎక్కువగ ఫిరంగులుగూడ జిక్కినవి.

బ్రతిమలై న్యముల ప్రతిభ.

అంధక, నవంబరు 1:—బ్రతిమలై న్యములు ఇటలీ వార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి.—స్వాసిరీని చేరినారు. స్వాసిరీనుండి బ్రుగ్నర్లు దక్షిణమువరకు నున్న విజిలీతో పంక్తిని 10 వ సైన్యము చేరినది. మూడవ సైన్యము ఓవరాజు పోల్టోగ్రు వాగో యువదానికి దక్షిణముగ త్వరితముగ ముందుకేగుచున్నది. గ్రెప్పా ప్రదేశమున 4 వ సైన్యము ముఖ్యస్థానములను వశప

వియన్నా, బుడాపెస్టులలో కష్టము లొకసారి బయలు
జేసినది. బుడాపెస్టులలో తిరుగబాటాన్నైన నైపుములకు మర
ఫిరంగులు, చుంగుగుండు సాములు సరఫరా అయినది. వీరు
ఆస్ట్రియా-హంగరీ బాతీరు సభనారి యధికారమున నడుచు
కొనుచున్నారు. ఆస్ట్రియాకు యుజినీ సర్వనైస్వాధిపత్య
మును సహించుటకు ప్రయత్నించుటచే ఈ ముప్పు కల్గినది.
మునుగున నిద్దరు ఉద్యోగములను పట్టుకొనుటచే ఈ తిరుగ
బాటు కల్గినది. ఇందులో ఒకరు వియన్నకు జేరుబడిరి. దీనికి
ప్రజల గుంపే కారణము. రెండవ వానిని సాంగ్రామికాధికారి

ప్రధాన కార్యాలయమునకు గొంపోయి. పేలకొలది నైపుణ్యమును పొందుటకు ముందర ప్రజాప్రతినిధి ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచు బోయి యాధికారాలయమును చుట్టవేసిరి. అట్టి యెచటను లేదు.

పూర్వపు హంగరీ ప్రధానమంత్రి టినుజ ప్రభువును బుడాపెట్టులో నైపుణ్యదోషము చంపెను. ఈయన కృతనిశ్చయమైన పూర్వచారి సాంప్రదాయమును నియోజకపు హక్కుల విస్తరణమున తత్సంబంధముగ సంస్కరణములను ఎప్పుడు లక్ష్యముచేయుచుండెను ఈయన సకా జన్మములలోడి నైపుణ్య బోధించుచుండెను.

జాతీయ సభ.

లండన్, నవంబరు 1:—వియన్నాలో తిండిలికి ప్రజలు చూచుచున్నారు. పురమంతయు అల్లకల్లోలమున నున్నది. జాతీయసభ అధికారమును వహించినది. నైపుణ్యము కల సభాస్థాపనమును కోరిరి. హంగరీ దక్షిణ స్లవోనియనుల పునఃసేవ యాధికారమును పోషించుచున్నది. వర్సెల్స్ సభిమును విశేషముచేర్చుచు విడుదలచేయుటకు కారణము చక్రివర్తి తనవెంట 18 రైలుబండ్ల సామనును, ఆహారమును కొనిపోవుచు రాజకటుంబులను సమంధించిన వగలను గొంపోయిరి.

ప్రజాసంతోషము

బుడాపెట్టులో విప్లవము కలెననియు జాతీయసభవారు అధికారమును వహించిననియు హంగరీ జాతీయసభాభ్యుత్థులు బెర్లిను బ్యూగిట్టాటుట్రెక్కు సమాచార మందిరి. నైపుణ్యమును రక్షకభటులను వీరి యధికారమును అంగీకరించిరి. ప్రజలందఱును మోరించిరి.

ప్రేగుల్ కోత్తపరిపాలనము

లండన్, నవంబరు 1:—ప్రేగుల్ కోత్తప్రభుత్వమును ప్రజలందఱును అంగీకరించిరి. అల్లరులెచటను లేవు. పరిపాలనము నెమ్మదిగ నె జరుగుచున్నది. ప్రజాసంతోషమున కంతయు లేకుండెను.

జర్మనుల దురుద్దేశము.

పారిస్, నవంబరు 3:—జర్మనులు డాక్టరు అడ్డర్గుల్ లోబరుచుకొని ఆస్ట్రియాలోని జర్మనురాష్ట్రమున కతనిని నాయకుని చేయ గోరిరి. ఆస్ట్రియానుండి తిరస్కారములలో దురాశయములను పురికొల్పుచు జర్మనులను భాగమునందు మాత్రము సక్రమవిధానమును నెలకొల్పి యత్నించిరి. అందులకు నేనల 1000 వాగులను గోరుచుండిరి పునెదరునిరి. ఈ రీతిగా వారు ఆస్ట్రియాలోని కొంతభాగమును కలుపుకొనగోరిరిని ఎకోడిపానుల పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మను బాహిమియా.

కడవిననెల 31-న తేదీని బాహిమియా నగరసమీపమున కొంత తిరుగుబాటు జరిగినది. కాగి దానిని వెంటనే ఆదలి వేసిరి. జవ అధికారులు కూడదనుచున్నను జర్మను బాహిమియాలో జర్మను పరిపాలన మేర్పరుపబడుచున్నది.

ఆస్ట్రియా నాకాదళము.

పారిస్, నవంబరు 3:—అమెరికావారికి గాని మిక్రి మండలి నాకాదళాధికారికి గాని ఆస్ట్రియా నాకాదళమును వశపరచెద మని యుగోస్లావులు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి వాయవార్త నంపిరి.

వియన్నా బుడాపెట్టులలో కలతలు

లండన్, నవంబరు 3:—వియన్నా బుడాపెట్టుల నుండి వచ్చుచున్న తెలివితార్తలు భరపూరభిన్నములుగాను నిర్ధారణ లేకుండనున్నవి. నైపుణ్యము జాతీయప్రభుత్వము నేర్పరుచుచున్నారని యొకవార్తవచ్చినది. బెర్లిను బుడాపెట్టులకు త్రవ ప్రత్యుత్తరములు నిలచిపోయినది. హంగరీ బోస్నియా సేనలు వీధులలో పోరుచున్నారని ఇటీవల మరియొకవార్త వచ్చినది. రెండు పట్టణములలోను నైపుణ్యము సంధిని కోరుచున్నారు. క్రొత్తదొరకముచా రీతిగా వారి సహకరించుచున్నారని యూహించెనున్నది. త్వరలో సంధియును సేనావిచ్ఛేదమును జరుగునుగాన తొందరపములు చేయవలసిన వియన్నాలో ఆస్ట్రియాజర్మను సంఘమువారు నైపుణ్యులకు తెలిపిరి. వారి ప్రతినిధులు శివీరములకే ఆస్ట్రియా జర్మనుసేన సేవించుటను సూచి వారితో ముచ్చటించిరి.

హంగరీ సభ-ప్రజలు

లండన్, నవంబరు 2:—భూనైపుణ్యములను, నాకాదళములను జాతీయసభవారి అధికారమును శిరసా వహించిరి. మీసవలను మీరు చూచుకొనుదనియు నైపుణ్యము భారత్తులకు సోకలయు ననియు ఈ సభవా బాజ్ఞాపించుచున్నారు.

(ప్రజలు సంకల్పించుచున్నారు.)

ఆర్థికోపద్రవము

ప్రస్తుతము ఆర్థికావసరముల విస్తారముగ నున్న సమయమున జర్మను బ్యాంకులనుండి ప్రజల ఇచ్చరచ్చిసీలి సొమ్ము సంకలన ట్రెజరీవంటి చాలకాపద్రవము కలెనని జర్మనుబ్యాంకు అధికారి తెలియజేసెను. ఆస్ట్రియావారి నాకాదళము అక్రమములను ట్రెజరీవంటి చాలకాపద్రవము కలెనని జర్మను వామువార్తలు తెలుపుచున్నవి.

కవుం ఆంధ్రానీ తం యధికారమును సర్వజనమున విడుదలచేసి తిండిగల్గించిరి.

ఆస్ట్రియాచక్రివర్తి రెండవతేదీని మంత్రివర్గముతో ప్రస్తావించి జనాభ్యుదయమును బలపరచుటకు నైపుణ్యములను దేశమునకు పోవుగదని మంత్రివర్గముచాకిరి, తన యనుచరులకును తెలియజేసినది. వారు వచ్చుచున్న బ్యూగిట్టాటు పత్రికా కాధికారులకు తెలుపుచున్నారు.

టర్కీ

ఆస్ట్రియాసంరంగము కూలుట.

లండన్, నవంబరు 1:—ఇటలీవారికి తెలుపుచున్నారు:—గ్రహ్వాప్రదేశమున 4 వ నైపుణ్యప్రతిభచే శత్రురహితముకూలిసి చుండిలుచుండగా బండిలు కొండలనుండి దిగుచున్నారు. ఇటలీ శత్రుకేరఫ్ఫిడళి మంతయు మాచే జక్కినది. 12 నైపుణ్య మెయిపులలోయను దాటి పోరుచున్నది. 8 వ నైపుణ్యము బెల్లూనా ముఖముగ మెయిపులలోయను దిగిపోవుచున్నది. మా ముందుసేనలు మిట్టాడి లివెంజూలో ప్రవేశించినవి. టూర్-డి-నూస్టాకా గూడ ప్రవేశించినవి. ప్రతివోటును బండిలు, ఫిరంగులు చిక్కుచున్నటులు తెలియుచున్నది.

మెసపొటామియా యుద్ధము.

లండన్, ఆక్టోబరు 29:—అలెంజీసేనాని బాగ్దాదును పదారి దగ్గరనున్న మ్యూలిమా నుండి క్రొత్తమును ఆక్రమించుకొనెను. నిజకమున్న శకటములనుగూడ బంటుకొనెను. స్వాందేర్పునేనానిని చురల పిలిపించుట.

వైచకావా స్వాందేర్పునేనాని నైపుణ్యము అలెగ్జాండ్రియానుభయగ తిరిగిపోయెనని తెలియుచున్నది. స్వాందేర్పునేనాని జర్మనీకి పిలువబడినటులు దెలియుచున్నది. యాధిభావకార్యము లండన్లో 2.3 కేళిస్థలమును కట్టించుటకు గొప్ప ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. దీనికై సొమ్ముకొరకు నిజప్రపంచబడినది.

యుద్ధమంత్రివర్గమువారి ఆభివందనసంక్షేపము

తురుష్క నైపుణ్యమును చివరకు మట్టుపెట్టినందులకును విదేశీయుల ప్రాంతపాలనమునుండి మెసపొటామియాను విముక్తురాలిగ జేసినందులకును యుద్ధమంత్రివర్గమువారు మార్గము సేనానికి హృదయపూర్వకముగ ఆభివందనవార్త నంపిరిని వార్తాప్రచారక సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. జయమంతయు బ్రిటిషు హైందవనైపుణ్యముల బలపరచుకములచే కలెననిరి. వీర ప్రతాపమును ఉగ్రుడించిరి. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య చారిత్రియను ఈ మెసపొటామియా యుద్ధము ఎన్నటికిని మఱపునకు రాజాలదు.

ఈ తాత్కాలిక యుద్ధవిరాగులమున పయనమగు నాకాదళ వర్తకపునరటవూద యుద్ధాధ్యక్షులు చూటికి 50 చొప్పున తగ్గించబడెనని వర్తకసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

రుస్స్యా

వెల్గాగ్రేకులో భీభత్సము.

శుభివర్తమున సంకటము కారకురాలైన బ్రెస్సుకో విస్కాయా అనుశ్రీ చంపబడినది.

సీస్టిఫునైపుణ్యపు పూర్వపునైపుణ్యధికారి. పూర్వపు సీస్టిఫు సేనాని ఇంగ్లాండు కేసుచున్నారు. ఉక్రయినులో బోలిషువీరుల ఉపద్రవము.

ఉక్రయినునుండి పిరిగినట్లైన సీస్టిఫువారి ట్టు తెలుపుచున్నారు. ఉక్రయినులో బోలిషువీరుల ఉపద్రవము భయంకరముగ నున్నది. ఇటలీ జర్మనుసేన లుండుటచే బోలి

షివిరుల దుండగములకు నేర్పులేకుండెను. అందుచే జర్మను సేనలను ప్రజలు అదరించుచున్నారు. యూరపును తుడిచి వేయుటకు రషియను బోలిషివీరులు ప్రయత్నించుచున్నటులు తెలియుచున్నది. తమ చుట్టుపక్కలనున్న దేశములందుగూడ ఉపద్రవమును కలుగుజేయుటకై బోలిషివీరుల ప్రభుత్వము వారు విశేషముగ సొమ్ముకు వ్యయపరుచుచున్నారు.

సర్వయునులు బెల్గ్రేనులో ప్రవేశించుట

లండన్, నవంబరు 3:—తూర్పుసంరంగమునుండి పరాములు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు:—ఆక్టోబరు 30 తేదీని సెమిండ్రియా బెల్గ్రేకు నడుగు సర్వయునులు దాన్యులు జేరిరి. 1 తేదీని బెల్గ్రేకును ఆక్రమించుకొనిరి. సర్వయును పథమునైపుణ్యధికారి పురములో ప్రవేశించెను. బూంట్లగ్రోగ్గమున్న జ్యాగోస్లావులు బోడోచారటాను సమీపించుచునా

సర్వయును లండన్ము విడుదల కేగించుట

లండన్, నవంబరు 4:—తూర్పుసంరంగమునుండి పరాములు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు:—బెల్గ్రేకు పతనము అనంతరమున సాజెతులైన జర్మనులు, ఆస్ట్రియానులు దాన్యులుకు త్రిభాగమునకు పురలిగియిరి. రెండవసర్వయును నైపుణ్యము బోస్నియును సరిహద్దులను చేరినది. సర్వయు అంతయు విముక్తిగాంచెనని చెప్పవగును.

టెంటీఆక్రమణ

టెంటీని ఆక్రమించుకొంటిమి. బ్రియస్టిలో ప్రవేశించినారము. మా ఆశ్వికదళములు ఉదయములో ప్రవేశించెనని ఇటలీవారు తెలుపుచున్నారు.

ఇటలీసేనలు బ్రియస్టిలో ప్రవేశించినవి.

ఇటలీవారు రోవీరిటోను ఆక్రమించుకొనిరి.

ఇటలీవారు శిరవేగమున ముందుకేగుట.

లండన్, నవంబరు 3:—ఇటలీవారి ట్టు తెలుపుచున్నారు.—సెల్లాడెటో నాటికగర్, శత్రుస్థానములయందు 2 వ నైపుణ్యము చొరబడినది. సెర్బియా లోయను దాటిపోవుచున్నారు. వల్లేరియాలో చొరబడిరి. కార్లంబోనిన పట్టుకొనిరి. ఇయ్యది పానూనికు సత్తరముగ నున్నయది. పరాను ఆమెరికనులు మ్యూజాకు పడమరగ 30 మైళ్ళసంరంగమున ముందుకేగిరి.

పరాను దేశము-జర్మను దురాగతములు.

అంతర్జాతీయ. కాన్ఫ్రె విశదముగ జర్మనులు పరాను సిల్లలను గొంపోయిరి. వారిని విడిచిపెట్టవలయునని జర్మనులను కోరవలయునని ప్రపాయలు జకొకేరుగారికి మహాజయ సంఘకొనిరి.

అధినివేళములు ఇండియా

అధినివేళములనుండి (దోమియ) ఇండియాకును ఇండియానుండి అధినివేళములకు పోవుటకు సాకర్మయగు చట్టమును ఆలస్యముచేయక ఇండియాకు సంబంధించినంతరకు ప్రవేశ పెట్టవలయునని సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారి మైలు పత్రిక కోరుచున్నయది.

గ్లాస్టో-హిందూదేశపు చక్రి కాధిపత్యము.

భారతీయ పత్రికా సంపాదకులకు గ్లాస్టోలో విందొసంగబడినది. తమ మతస్థులగు తురుష్కులు శత్రుపక్షముచేరి మిత్రమండలిపై కత్తి గట్టినందులకు సంతాపమును మామూబలంగారు తెలిపిరి.

సామ్రాజ్య యుద్ధ సమావేశమునుండి కార్యము ముగిసిన వెనుక సర్ సత్యేంద్ర సింహాగారు కలకత్తా 3 తేదీ గాత్ర విచ్ఛేదించిరి. కార్యరూపాక సభ్యత్వ పదవిని పురలవహించిరి. ఇదివరకు వీరిననిని మహారాజుగాను మారుచుండిరి.

ఇటలీ నగరములలో నుత్సాహము.

రోము నవంబరు 4:—ఉక్రెము టెంటు బ్రిస్టిలు చురల ఇటలీవారి పతనమయ్యెనని తెలియుటచే ఇటలీలో అన్ని పట్టణములలోను అధికోత్సాహము చిరతమగుచున్నది. ప్రజలు రాకెటలపుల రాజధాని నగరమునకేగిరి. ఆచట నుప్రసిద్ధమగు విజయకుంజిక మ్రోగించబడినది. 16000 మందిని పట్టుకొంచుమి. వారిలో 1000 మందిని అశ్వికములు పట్టుకొనిరి. ఆసియాగోరంగమును 470 మందిని 18 ఫిరంగులకు పట్టుకొంటియుని ఇటలీవారు తెలిపిరి.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Austria

Yugo-Slavs Message to U. S.

PARIS.—The Yugo-Slavs have sent a wireless message to President Wilson stating that they are ready to hand over the Austrian fleet to the United States or to representatives of the Allied Navies.

The Versailles Conference.

Austrian Armistice Conditions.

LONDON, November 2.
ROME.—The Inter-Allied Conference at Versailles has the Austrian armistice conditions which it has communicated to the Austrian Envoy. The conditions render enemy resumption of the war impossible, and also prevent him from profiting by the armistice by extricating himself from his present bad military position.

The Troubles in Vienna and Budapest.

Soldiers Clamoring for Peace.

LONDON, November 3.
News from Vienna and Budapest continues vague and contradictory. Despatches from Budapest "via" Amsterdam describe the soldiers as acclaiming a new National Government, whereas Copenhagen states that the communication between Berlin and Budapest has been cut, and the last advice reported bloody street fighting between Hungarians and Bosnian troops. Apparently the troops in both the capitals are clamoring for peace, and the new Government are trying to smooth them down. The German-Austrian Council at Vienna has issued a proclamation to the garrison, and also to the soldiers at the front, promising immediate conclusion of peace, and speedy demobilization and urging them to refrain from excesses. The representatives of the Council visited the barracks to negotiate with the soldiers regarding the formation of a German-Austrian Army.

A Coup d'Etat that Failed.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—A message from Vienna states that the Prague Military Commander, General Kestranek, and two Staff Officers have been arrested by the Czechoslovak National Council for attempting a "coup d'etat" against the Council with the assistance of Hungarian troops. The latter refused to obey orders and fraternized with the Czechs.

German Bohemia Administration.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—A message from Budapest states that comparatively slight excesses occurred on October 31, in the outskirts of the city and they were suppressed most severely. A Vienna message states that German administration for German Bohemia is being established despite the opposition of the Czech authorities.

German Annexationist Plans.

LONDON, November 3.
PARIS.—The "Echo De Paris" states that it has proofs that the Germans had an understanding with Doctor Adler and did all they could to have him made leader of German-Austria. While they encourage Bolshevism elsewhere in Austria-Hungary they intend order shall be kept in the German provinces. They have even promised to send troops and a thousand waggon loads of flour, thus clearly revealing annexationist plans.

Austrian Dreadnought Destroyed.

Italian Naval Officers' Achievement.

LONDON, November 2.
AMSTERDAM.—A message from Vienna states that two Italian naval officers entered Pola roadstead at night and mined and blew up the Austrian dreadnought "Viribus Unitis". Most of the crew were saved. No explanation has been received as to how that raid was carried out. According to a later telegram from Vienna the mine was placed alongside the hull.

ROME.—An official message states that it was Engineer Commander Rossetti and Surgeon-Lieutenant Pareolei who destroyed the "Viribus Unitis." It is believed that both were taken prisoners.

Sunk by New Invention.

LONDON, November 3.
ROME.—The "Giornale D Italia" states that the "Viribus Unitis" was sunk by a new invention by Engineer Commander Rossetti.

Trent Occupied

LONDON, November 3, 9-30 P.M.
An Italian official communique says: "We have occupied Trent, landed at Trieste, and our cavalry has entered Udine."

Italians Land in Trieste.

LONDON, November 3.
ROME.—Italian troops have landed at Trieste.

Count Andrássy Resigns.

LONDON, November 4, 12-50 P. M.
Copenhagen.—A telegram from Vienna states that Count Andrássy has resigned.

Trieste Evacuated by Austrians.

American Squadron to Occupy it.

LONDON, November 4, 5-45 A. M.
AMSTERDAM.—A Vienna message states that Mr. Statthalter and other Austrian authorities left Trieste on Wednesday when a Public Welfare Committee consisting of Italians and Slovenes took over the administration. The committee sent a torpedo boat to Venice to request the Commander of the Entente Fleet to occupy Trieste and prevent excesses by Austrian troops fleeing from Italy. It is expected that an American squadron will occupy Trieste.

Austrian Emperor's Intention to Abdicate.

LONDON, November 4.
COPENHAGEN.—The "Berliner Tageblatt's" Vienna correspondent states that the Emperor on the 2nd November conferred with Members of the Cabinet and Party Leaders and announced his intention to abdicate and go to Switzerland.

Enthusiasm in Italian Towns.

LONDON, November 4.
ROME.—News of liberation of Udine, Trent and Trieste led to spontaneous demonstrations in all towns in Italy. An immense procession formed up and marched to the capital where the historic bell was sounded.

Turkey

Turco-German Relations.

Changed Feeling of Turkish Press.

LONDON, November 2.
AMSTERDAM.—A telegram from Constantinople "via" Berlin discloses the changed feelings of the Turkish press as regards Germany's invincibility. The papers declare that the German war policy has become bankrupt, while Great Britain and America are the leading powers. Therefore it is Turkey's task to open favourable relations with both these Powers. The newspaper "Sabah" says: "The stain of the past must be wiped out." Another paper declares that the Turks have always been in favour of Great Britain and France, and the Turco-German Alliance was purely Government made.

Germany

Kaiser and the Abdication Decree

LONDON, November 3.
Rumours regarding the abdication of the Kaiser continue, but are received with the greatest reserve. The latest rumour is that the Kaiser signed an abdication decree at the Assembly of Confederated Princes at Berlin on Oct. 30 but the execution of the decree was postponed owing to the fears of its effect on public moral and divergencies of views regarding succession.

Kaiser's Flight for Headquarters.

Ludendorff Chief of a Military Cabal.

LONDON, November 2.
Swiss reports deny the Kaiser's departure for headquarters as a flight. It is stated that the Government is urging his abdication. General Ludendorff, who is apparently still at the headquarters, is said to be the Chief of a Military Cabal against the Government, but it is believed that the latter could thwart any such plot.

Opposition to Abdication.

LONDON, November 3.
COPENHAGEN.—It appears that in order to maintain unity of the German Empire, most of the Reichstag parties now oppose the abdication of the Kaiser. Some of the Socialists are protesting against Von Scheidemann's demand for the Kaiser's abdication.

The Kaiser's Decree.

AMSTERDAM.—On the occasion of constitutional developments coming into force, the Kaiser has issued a decree endorsing the decisions of the Reichstag and avowing his determination to co-operate in their full development.

Text of Decree.

AMSTERDAM.—The text of Kaiser's decree addressed to the Chancellor is as follows:—Your Grand Ducal Highness: I return herewith for immediate publication a bill to amend the Imperial Constitution and the law of March 17, 1869, relating to the representation of the Imperial Chancellor which has been submitted to me for signature. On the occasion of a step so momentous for the further history of the German people I desire to express my feelings. Prepared by a series of Government Acts, a new order now comes into force transferring the fundamental rights of the Kaiser's person to the people. Thus ends a period which will stand in honour before the eyes of future generations. Despite all struggles between inherited authority and aspiring forces, it has rendered possible to our people that tremendous development which has imperishably revealed itself in the wonderful achievements of this war. In the terrible storms of four years of war, however, the old forms have been broken up, not to leave the ruins behind, but to make room for new vital forms. After the achievements of these times, the German people can claim that no right which may guarantee a free and happy future shall be withheld from them. The proposals which the Allied Governments have now adopted and extended owe their origin to this conviction. I, however, with my exalted Allies endorse these decisions of Parliament in firm determination so far as I am concerned to co-operate in their full development, convinced that I shall thereby be promoting the weal of the German people. The Kaiser's office is one of service to the people. May therefore this new order release all the good powers which our own people need in order to support the trials hanging over the Empire and with a firm step win a bright future from the gloom of the present.

Germany's Proposal to Cease Aerial Attacks.

On the Rear of the Zone of Operations.

LONDON, November 4.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram states that Germany through the Swiss Government has proposed to other Belligerents the cessation of aerial attacks in the rear of the zone of operations. On the ground of humanity and preservation of monuments of civilization, the note says that German aviators were ordered to cease such attacks at the beginning of October.

Great Britain

The Peace Conference.

LONDON, November 3.
PARIS.—The "Temps" suggests that the Peace Conference should be held at Versailles.

India in Parliament.

Members of Council of India.

LONDON, October 28.
Indian Army Family Pensions Regulations.
In the House of Commons replying to questions by Mr. Joyson Hicks, Mr. Montagu denied that Professor Ramsay Muir was retained in India at public expense to speak in favour of the proposed reforms. Mr. Montagu also stated that no conditions affecting propaganda work were imposed on the Indian editors now in England who were under exactly the same conditions as the Dominion Journalists who were recently in Europe.

Mr. Joyson Hicks.—Is public support of any special set of official views by members of Council of India regarded as desirable?

Mr. Montagu replied:—He was not aware that the independence of Members of Council was exercised against public interest.

Replying to questions by Colonel Yate, Mr. Montagu stated that reclassification of Indian Army Men under the Family Pension Regulations according to rank was inadvisable because it would involve a fresh scale of contributions, higher pensions and increased liability at a time of exceptional strain. Mr. Montagu also stated that it had been decided that any medals granted as regards general operations in the present war would be issued as regards military operations on or beyond the frontiers of India in war time for which otherwise an Indian General Service Medal would have been awarded.

Indian Editors in Glasgow.

Indian Mohammadians and Turkey.

LONDON, October 26.
The visiting Indian journalists luncheoned with the Lord Provost of Glasgow. Mr. Mabbubalam replying to the toast of the guests said that the Mohammadians in India were grieved that their co-religionists in Turkey entered the enemy's camp but their regret had not weakened their allegiance. They had readily gone to fight against their fellow Moslems although the Kaiser had tried to hoodwink them by proclaiming himself a convert to Mohammodanism, aye, even a Hajee.

Dominions and India.

Imperial Conference Resolutions.

LONDON, October 26.
The "Times" commenting on the Imperial Conference's gratifying resolutions on migration as between any Dominion and India, hopes that the Imperial Parliament will not delay in the introduction of legislation to make them effective as far as India is concerned.

Lloyds War Risk Insurance.

LONDON, October 31.
Lloyds war risk insurance rates have been reduced to nominal figure for voyages in more distant parts and by fifty to twenty-five per cent for other voyages.

Germany Recalls Her Consul-General.

A Plot to Stir Revolution in Italy.

LONDON, November 4.
BERNE.—Following the protest of the Swiss Federal Council Germany has recalled the Consul-General and Vice-Consul at Zurich in consequence of discovery in the Consulate of pamphlets, arms bombs and munitions destined to stir up revolution and carry out acts of destruction in Italy. An employee of the consulate has been sentenced in default to 22 years imprisonment in connection with the plot.

General

Bulgarian King Abdicates.

Council of Regency Takes Charge.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—A message from Sofia states that the Council of Regency has taken charge of affairs in Bulgaria. M. Stambulsky has an army of 40,000.

Dutch Troops Mutiny

Armed Police Disperse Demonstrators.

LONDON, October 31.
AMSTERDAM.—Discontented, owing to the suspensions of leave hundreds of Dutch soldiers at Flushing smashed the windows of the residence of Commander Walcheren and the Officers' Club. The police with drawn sabres, assisted by the field artillery, dispersed the demonstrators.

U. S. Army's Total Strength.

LONDON, November 3.
WASHINGTON.—General Crowder announces draft calls for mobilisation of 2,91,000 men before November 11, bringing the total of the United States army to over four millions.

Excitement in Rumania. Numerous Conferences Held.

LONDON, November 2.
A Swiss report says:—News from Jassy shows that there is great excitement in Rumania over the recent events. The King has held numerous conferences with leaders of Government, also with ex-Premier Bratianu, and there are indications of interesting developments.

Serbiens Enter Belgrade. The Danube Line Reached. Jugo-Slavs Nearing Podgoritza.

LONDON, November 3. 8-10 A. M.
A French eastern communique says:—The Serbians reached the Danube on 30th October between Semendria and Belgrade and occupied Belgrade on the 1st November when the Commander of the First Serbian Army solemnly entered the city. The Jugo-Slav forces in Montenegro are nearing Podgoritza.

Influenza in China.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—A Shanghai message states that Influenza is greatly devastating the Yangtse Valley. Whole families are being wiped out. There are many cases in Shanghai, but few fatal ones.

German Ravages in France. A Pathetic Appeal.

LONDON, November 2.
PARIS.—The Rector of the Lille University has forwarded to President Poincare a petition signed by 5,000 parents, entreating the French Government to summon Germany to return their children carried off during the occupation in violation of International Law. "The document is couched in most pathetic terms and says inter alia:—"We are tortured by the thought that our children, weakened by unheard-of privations and exposed to fatigues, dangers, and miseries, are being dragged along."

Western Front

Lull in Fighting Explained.

ALLAHABAD, October 30.
(Delayed in Transmission.)
LONDON, (Undated).—It would be rash to suppose that the comparative lull in the fighting in the greater part of the western front is due either to the exhaustion of the Allies' efforts or to the imminence of peace. Such indications as have been afforded by the conditions the Allies are likely to attach to the grant of an armistice together with the evidence of the degree of submission to which Germany has so far been reduced suggest that we shall shortly resume the fighting with an enemy driven by desperation to his most violent efforts. Meanwhile it has been pointed out that similar lulls have in the past precluded a new allied thrust and a new German defeat. That Germany anticipates something of that sort on this occasion is already evident. Her activities regarding fortifications will soon indicate where she expects it and careful students of the communique have noted who is absent from the fighting line and who therefore may be expected to deliver the blow. Although the peace-maintenance are unlikely to affect this question, there is one aspect of them that has a real military importance, that is our terms to Austria. The hope has been publicly expressed that the Allies, following the Bulgarian precedent, will insist on the use of Austrian territory thus securing a new road towards Germany—"Pioneer".

Allies' Turning Movement

LONDON, November 2.
Reuter's correspondent at French headquarters, wiring last night, says:—The future operations towards Metz and German main communications with Germany largely depend on the success of the battle launched to-day on both sides of Argonne. General Gouraud's army is striking northeastward from the Aisne across Argonne and is in touch at Grandpre. With a larger American attack directed northwards east of Argonne, they are both engaged in turning the labyrinth of wooded hills and ravines, styled as "Wood and Don't Forest." When their joint hands north of this great forest, the enemy will have lost the last natural fortress remaining to him. Before Ardennes the success of both the armies to-day signified the remarkably rapid progress of this joint turning movement.

The correspondents who have visited Champagne and Ardennes region speak of the enemy's awful and wanton destruction of private houses. Their method was comically to burn every house by placing mines in cellars which were exploded at the moment of evacuation by Sappers. Even churches were not spared, while the destruction of wells was executed with diabolical ingenuity. All this was carried out amidst the deep indignation of the inhabitants. The officers told the latter: "We have orders to do it".

Enemy Withdrawal.

LONDON, November 3. 11-5 P. M.
A British communique says:—Following upon his severe defeat inflicted upon him during the past two days the enemy has withdrawn from his positions eastward and southeastward of Valenciennes. We observed the movement and are in contact with the German rearguards taking a number of prisoners. We have entered Villers, Polignac, Curgies, Estreux and Onnaing. Local fighting westward of Landreocies was to our advantage.

Liberation of Argonne Completed.

LONDON, November 4. 2-25 A. M.
Last night's French communique says:—The severe battle in Argonne resulted in complete success of the Fourth French and American Armies. The enemy desperately defended the Aisne crossings, then clung most tenaciously to the wooded heights but his resistance collapsed before the rush of our troops who stormed several villages and occupied Voucar and Chene Woods. The liberation of Argonne has been completed. The prisoners and booty have not yet been counted.

Pursuit of Enemy Continues.

LONDON, November 2. 4-25 A. M.
Last night's Belgian communique says:—We continued the pursuit of the retreating enemy notwithstanding the difficulties of the ground cut up by watercourses and canals with crossings destroyed and reached the line from a mile west of Selz east of Ertvelde through Langerbrugge. Evergem and Trenchiennes were captured. There was a sharp fight for the northern approaches to Ghent.

LONDON, November 4. 1-55 A. M.
The American communique says:—The First American Army continued its successful capturing to-day nineteen villages. Enemy has lost very heavily in consequence of continuous blows of the past month and a surprise force renewed attack on 1st November. Prisoners report that enemy organisations have been thrown into the greatest confusion several complete batteries and battalions have been captured and over five thousand prisoners and a hundred guns have been taken. We have advanced twelve miles on a front of eighteen in the past three days and have seized heights enabling us to cannonade Montmedy, Longuyon-Conflans railways.

Reuter's correspondent at the French headquarters telegraphing on Sunday evening says:—The French and American armies effected junction near Authe five miles northeast of Buzancy. Enemy's position on the Meuse which is the main line of retreat for his armies between the Meuse and the Oise is beginning to crumble.

LONDON, November 4. 12-50 P. M.
The British Communique says:—We attacked at dawn this morning on a wide front southward of Scheldt river. The attack is reported to be launched satisfactorily.

Italian Front

Hostilities Cease.

LONDON, November 3. 10-40 P. M.
A wireless Austrian official message, dated Vienna November 3 says:—In the Italian theatre of war our troops have ceased hostilities on the basis of the armistice which has been concluded.

Italians Advance Irresistibly.

LONDON, November 3. 7-40 P. M.
An Italian official communique says:—The Seventh Army entering the struggle has broken through the enemy's fortifications at Sella-Del-Torone, is proceeding into the Sernigella Valley, has forced Vallerot and has captured Cui Santo northward of Peschiera. Other armies continued. The French and American westward of the Meuse on a front of 30 miles have made a fresh big advance.

Rovereto Occupied.

LONDON, November 3.
ROME.—It is officially announced that the Italians have occupied Rovereto.

LONDON, November 4.
The British Italian Official Communique says:—The Tenth Army on November 3 reached the line Villotta-Pravertone-Verona. River eastward of Pordenone-San Quirico. Advance continues. Prisoners exceed 16,000 of whom 10,000 were taken by mounted troops of 1st corps. First eight division operating on the Asiago Plateau took 470 prisoners and thirteen guns.

Salonika Front

Almost Whole Serbia Liberated.

LONDON, November 4. 3-30 A. M.
A French Eastern communique says:—Following upon the capture of Belgrade the defeated Germans and Austrians retired to the north bank of the Danube. The Second Serbian Army reached the Bosnian frontier. Almost the whole of Serbia is liberated.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

Calcutta

Sir S. P. Sinha's Return.

CALCUTTA, November 4.
Sir Satyendra Sinha who arrived here last night after finishing his labours at the Imperial War Conference and took over charge of his office of the Executive Council membership from the Maharaja of Burdwan with the usual salutes.

Bengal Depressed Classes and Communal Representation.

A Public Meeting.

CALCUTTA, November 4.
A Conference of the representatives of Bengal Namasudras was held yesterday at the Dalhousie Institute when a resolution was adopted protesting against the constitution of franchises and transferred subjects committees as no member of their community represented in those committees. The Conference adopted the report submitted by the Bengal Namasudra Association on the reform proposals. The report says that the proposals would go against the interests of backward classes and that so long caste system existed, responsible government in India was impossible. The association urged that there must be mass education before the transference of power, that British character of administration must be maintained and that communal representation must be granted.

Punjab

The Influenza.

Combatting the Sickness in Lahore.

LAHORE, November 4.
On the 1st November the Emergency Committee met at Government House, Lahore, to consult as to the best means of helping the medical staff of the Lahore Municipal Committee which is combatting the sickness in the city. It was decided to concentrate on visiting and relieving purdah and other families which the medical staff find great difficulty in treating. Districts in the city and suburbs of Lahore were allotted to lady volunteers, who were well-known in the city and these ladies have begun work in co-operation with the medical staff. Lady O'Dwyer has formed a depot for the distribution of clothing and it is hoped that if a big effort is made once the epidemic in the city will cease to spread and soon come to an end.

United Provinces

Lucknow Mortality.

LUCKNOW, November 4.
The Health Officer's return shows that death from influenza were 173 on the 1st and just over 200 on the 2nd. The Municipality have sanctioned an additional Rs. 1,000 for medical relief and further urgent measures are now being considered.

Burma

Inciting Coolies not to Work. Sentences of Accused Confirmed.

RANGOON, November 4.
Mr. Justice Pratt to-day delivered judgement in the Defence of India Act appeal. He upheld the conviction of the four men for inciting coolies not to work. He held that the rules made by the Executive Council were now "ultra vires." Discussing the District Magistrate's views that the accused were actuated by the so-called political motives, the Judge observed that politics with a certain class of Indians only unfortunately often go hand in hand with disloyalty to the Empire if not active sedition.

Latest Telegrams.

(Un-corrected.)

Lord Northcliffe on Peace Conditions.

LONDON, November 4.
The first reasoned exposition hitherto published of the situation with which Europe will shortly be confronted and of some of the problems attendant on the long transition period from war to peace and thence to the League of Nations appears in "Times" in a three column article signed by Lord Northcliffe. The article states what the writer believes to be the terms which the Associated Powers will impose on Germany. These comprise the complete territorial and economic restoration of Belgium the reconstruction of invaded French Provinces with compensation for all civilian losses and injuries, the restoration of Alsace Lorraine to France not as a territorial acquisition or part of war indemnity but as reparation for the wrong done in 1871, the readjustment of the northern frontier of Italy, the evacuation of all former Russian territory and the annulment of all Russian treaties with the enemies since the Revolution, the formation of a Polish State with access to the Sea, the indemnification of Poland by the powers responsible for war havoc, the abrogation of the treaty of Bucharest, the evacuation and restoration of Serbia, Rumania and Montenegro, Austria and Germany to replace the illegally damaged and destroyed merchant tonnage of the Associated and Neutral Powers, the appointment of Tribunals to try individuals of any Belligerents accused of offences against the laws of war or against Humanity. The final condition stipulates that former German Colonies will not be returned to Germany because the latter lost them as a result of the illegal violation of Belgium which brought Britain into the war. Germany has, says Lord Northcliffe, proclaimed that the fate of the Colonies will be decided on the western front. It has been so decided. She proclaimed uses to which, if victorious they would be put. Such uses must be prevented in the interest of the peace of the world.—The Colonies cannot therefore be returned to Germany but their assignment as possessions or in trusteeship together with the fashion in which they shall be administered in the interests of the inhabitants and the world generally are matters for further decision. Lord Northcliffe emphasises that making and completing numerous complicated territorial and other adjustments in Europe will be a long and laborious process representing two distinct stages of evolution. Firstly, the cessation of hostilities, business of evacuation, reoccupation and enemy demobilisation and disarmament. Secondly, Actual carrying out of peace conditions, the next and the last the stage will be nothing less than the reconstruction and reorganisation of the world with a view to the establishment of the League of Nations. Such a gigantic change Lord Northcliffe points out, will be necessarily difficult and slow the very steps essential to make it possible will slowly make it actual. For example there will be a world shortage of food raw material and transport. The present co-operative international machinery regulating these must be continued and can ultimately be extended into a system which will meet free and general acceptance. Then there will be international Commissions to fix frontiers, Parliamentary Responsibility, Canons of international Law, Rules international commerce and even laws of religious freedom etc. These activities, the writer thinks, will rid us of passions and fears of war and by a mere endeavour find a way to a better world we shall bring these better conditions about.

British India has Conquered Turkey.

LONDON, November 1.
Indian's share in bringing about the surrender of Turkey is fully recognised here. For example the "Daily Chronicle" says:—We ought not to forget the very great part which India played in this achievement. It would hardly be too much to say of the later stages that British India has conquered Turkey.

స్థానిక వార్తలు

అపాయము:—కల్పావలిని బాంధవమార్గమున గారి బంగళాలోని యొక భాగముపడిపోగా అయిదుగురుకులీలు దానినివరమృత్యు చేయుచుండిరి. కూలీలలో నొకడు పడిపోయిన భాగముమీద నెక్కి పనిచేయుచుండ గోడ కిందపడి మరణించెను. తక్కినవారి కేమియు అపాయము వాటిల్లలేదు.

బాలనరస్వతి వాఙ్మయసంఘము:—బాలనరస్వతి వాఙ్మయసంఘమువారు, కోపు వేంకటాచలంపల్లిగారిలోని నెం 20-వ గృహమునందు మొదటిఫారము మొదలు ది. ఏ. తరగతివరకు గల విద్యార్థులకు, ఆంగ్లేయ యాంధ్రభాషలలో నవంబరు నెల 9, 10 తేదీలయందు వ్యాసముల వ్రాయించియు, వాగ్దోషి పరీక్షల జరిపియు, ప్రత్యేక ప్రత్యేక బహుమతుల నీయసంకల్పించుకొనినారు. పరీక్షలకు రాదలచుకొనవారు సాధ్యమైనంత త్వరలో కార్యదర్శికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

చెన్నపురి యువజన సారస్వత సంఘము:—మొన్న శనివారము వై సంఘపు సభ్యులు దీవాకల్ మహల్ కిరీటము జయప్రదముగా జరిపిరి. సామి వేంకటాచలంపల్లిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. శ్రేష్ఠిగారు నరక చతుర్థిని గురించి యొక గంభీరమైన యువవాదము నెచ్చి ఈ క్రింది తీర్మానములను పాఠించిరి. (1) “సంఘపు పోషకులును, అభ్యర్థులును, సభ్యులును, శ్రీకృష్ణలవారు యేని భావముగా ప్రారంభించిన నరకాసురని సంహరించి ప్రపంచమునకు కాంతినివించిరి అతేవిధముగ మన జాతి సారస్వతమునకు శ్రమసంహారము గానించినచేత మనకు కాలి కలగజేయు కలయునని కోరుచున్నాము. (2) “మిత్రమండలివారికిని మన ద్వితీయారికిని అనేకస్థలములలో జనుముకలిగించినందులకు ఈ క్షయనికి సభవాదవందనములన్నియు మన్నియ, “అంగీకరింపబడిన ఈ తీర్మానముల రాజప్రతినిధిగారికి తండ్రివార్త మూలమున చెప్పి ప్రతి గవర్నమెంటుకు పంపుకల్లు తీర్మానింపబడెను. మామూలువందన సమర్పణముతో సభముగిసెను.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

యస్. ఎల్. పరీక్షలు

మద్రాసు

రెండవ తరగతి:—17 21 35 41 51 56.

మూడవ తరగతి:—1 3 5 10 11 12 13 28 34 36

37 41 42 45 49 50 51 52 58 59 60 62 63 64.

ప్రొవేంండం

2-వ తరగతి:—76 98 94 108 120 158.

3-వ తరగతి:—68 70 71 72 73 75 78 79 82 83

85 87 88 90 97 99 100 105 107 109 111 115 118

119 122 124 125 126 127 128 129 133 135 137 138

141 143 144 145 147 148 149 153 156 157 159 160

161.

వి. యల్. డిగ్రీపరీక్ష

మద్రాసు

2-వ తరగతి:—20 37 79 89.

3-వ తరగతి:—3 13 15 18 19 22 30 31 32 34

36 38 43 45 50 52 57 61 62 64 88 91 92 94 98 100

106 112 119 121 122 124 129 131 134 137 138 141

149 151.

ప్రొవేంండం

2-వ తరగతి:—205.

3-వ తరగతి:—164 175 176 187 192 208.

చీనాలో వివక్షరము.

ఆమెట్లరుడం నవంబరు 31—యాంగ్లిక్స్ లోయలో వివక్షరము చాల ప్రాణనష్టమును కలిగించుచున్నది. చాల కుటుంబములు పూర్తిగా నాశనమగుచున్నవి. సాగేలో గూడ చాలమందికి జ్వరము సోకననిగాని మరణములు పొచ్చుగా తేవు.

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షత:—విజయరావువారి గారు తాము కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షులను వహింప సంకీర్తించుచు ఈ నెల 4 వ తేదీన నేలమునుండి తిరిగివార్త నంపిరి.

నారాయణరావువెద్యగారు

బ్యాండిట్ కమిషనరుగారు విడుదలచేయుట కొంతకాలముక్రిందట, నాగపురముజిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు, ప్రఖ్యాత న్యాయవాదులును, స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శులును నగు నారాయణరావు కాశీసాధవెద్యగారు రికోటుమెంటు విషయమున జరిగిన త్యాగపరచినానని దేశరక్షక కాసము క్రింద వెద్యగారి మీద నేరమాకోపించి పదునెనిమిది నెలల కఠినశిక్ష విధించియుండిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి శిక్షాస్వాతంత్ర్యమునందు, వెద్యగారు నిర్దోషులనియు, పుణ్యపరగ జాలజ్యాడీమలు కమిషనుగారి యొద్ద వెద్యగారి పక్షమున బాంధవ్యవిత్త రంజనదాసుగారు అపీలుచేసిరి. కమిషనరు సర్ హెన్రీగారు ఇరుపక్షముల వాదమును విని నేడు నారాయణరావుగారు నిర్దోషులని చెప్పి, వారిని విడుదల చేసిరి.

మదరాసు శాసనసభాసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యా, శ్రీ పోలవరం జమిందారుగారు, ఆసెంట్. కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావు బహద్దరువారి ఆకాల మునిముఖల న మదరాసు లెజిలేటవ్ కాన్సిలునందు వారాక్రమించి స్థానము కాశీయైనది. అస్థానము నేనుండి దేశసేవజేయుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నానని మనవిచేయుచున్నాను. సాంఘిక రాజకీయ మతవిషయములందు నాకుగల యభిప్రాయములు జమిందారులకు నాసోదరులందఱు నిరీక్షణకే యెఱిగియుండుటచే నీయ విస్తరింప నవసరములేదు.

నేను జమిందారులలో నొకడనై నను మనోవాక్యాయ కర్మలందు నదా ప్రజాపరిపాలనాదర్శమునే వృద్ధిపరుప నెంచువాడను. మూడు సంవత్సరముల తాలూకా బోర్డునందును, డిప్యూటీ బోర్డునందును, మ్యూన్సిపల్ కాన్సిలునందును మొదలగు నందులకు రాజకీయ విషయములందు నలయు జ్ఞానము సంపాదించితిని. ఆంధ్రముగ కర్మపద్ధాతికి ములగు గ్రంథముల నేబుగింటికి మించి వ్రాసియుండుటచే గవర్నమెంటువారు భాసావిషయమున నేను చేసిన పరిశ్రమను వ్యక్తపరిచుచు నొక యోగ్యతాపత్రక నొసంగిరి. మదరాసు యూనివర్సిటీవారు గూడ మర్సియర్ గ్రంథములకు బట్టపరీక్షలందును పతనగ్రంథములుగా నియమించిరి.

ఇంగ్లీషు భాషయందు నేను వ్రాసిన (Inner Doctrines of Christianity) అను గ్రంథమే యాంగ్లేజు భాషయందు నాకు గల పరిచయమును వెల్లడింపఁగలదు.

నేను చేసిన ధర్మకార్యముల నందు వివరింపఁ దలంపడుగాని నేను చేసిన స్వల్ప ధర్మములు కులము, మతము మున్నగువాటిచే సంకుచితము చేయబడలేదని ప్రజల కంఠతీకిని విశదమే.

రెండుకుల యెడలను, కృష్ణసాయ విషయమున నాకు గల యభిప్రాయము, ఏలూరునందు జయపరచిన కేటిక్ అలకు అగ్రికల్చరల్ ప్రదర్శనములందు నేను చేసిన కృషివలనను కృష్ణసాయమును నేను వ్రాసిన గ్రంథములనను దెలియఁగలదు. గవర్నమెంటువారు కోయంబుత్తూరునందు గల అగ్రికల్చరల్ కాలేజీకి నన్నొక గౌరవప్రేక్షకునిగా నియమించుట వలనగూడఁ బయినిషయము స్పష్టపడఁగలదు.

నిన్ను జాత్యుద్ధరణమును గూర్చియు, మన దేశమును నూతనముగా నెలువదిన ప్రజాసాంఘిక విషయములను గూర్చియు నాకు గల యభిప్రాయమును వార్తాపత్రికల మూలమున నిరీక్షణకే వెల్లడించి యుంటిని.

నన్ను ప్రతిమొదలు పదమునకు సోదరులకు జమిందారులందఱు నెక్కుకొనవలసి జమిందారుల యొక్క యాభిప్రాయములయొక్కయు, అభివృద్ధి కొరకును గూడ కత్తికంచన నేయక పాటుపడ సంసిద్ధుడనై యున్నానని యందు మూలముగా విన్నవించుచున్నానను.

రాజా మంత్రి పెగడ భుజంగ రావు,

ఏలూరు, లక్ష్మవరం జమిందార్.

శ్రీహరిక థాపోటీపరీక్షలు, నంది గారు, కృష్ణాజిల్లా—విజయనగరనా పుత్రులును మహాకవి గాయక వైదిక శిరోమణులును నగు ఆదిభట్ట నారాయణరావుగారిచే రచియింపబడిన సావిత్రి చరిత్రమును హరిక థా రూపమున ప్రదర్శింపవలెను. అందు మొదటివారికి రు 50 లు రెండవ వారికి రు 30 లు మూడవవారికి రు 25 లు నాల్గవ వారికి రు 20 లు వెలగల ముగ్ధ పతకములు బహుమతు లొసంగబడును. ఈపరీక్షకు రాగోరువారు తమ దరఖాస్తులను రు 5 లు దరఖాస్తు రుసుముతో హరిక థా కాంటిటీవక్ కమిటీ కార్యదర్శులకు నవంబరు నెలాఖరు లోపుగా జేరులాగున పంపవలెను. దరఖాస్తుదార్ల యొక్క రాసుపోను కర్పణ దరఖాస్తురుసును రు 5 లు వారిచేతికి వచ్చి కథచేసి వెడలు సమయమున లిరిగి యిచ్చి

నేయబడును. ప్రతిదరఖాస్తుదారును నిర్ణీతమైన తేదీకి వచ్చి కథను చేయనియెడల దరఖాస్తు రుసుము ఇయ్యబడ నేరదు. ఈ ప్రదర్శనములు 1919 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 తేదీ నుండి ప్రారంభమవును.

వి. వి. పోస్ట్ జి ఖర్చులు

పాతక మహాశయులారా! ఈ నెల 1-వ తేదీ మొదలు పార్సిల్లు అంచెకూల్చిన త పాలు శాఖ అధికారులు అవరిమితముగ హెచ్చించియుండుట చేత మా యొద్దనుండి రాగల పార్సిల్లులకు దానిని తెప్పించుకొనువారు ఈ ప ఆకు కంబా కొంత హెచ్చు వైకమును చెల్లించవలసి వచ్చుచున్నది. కాబట్టి, దీని నెఱిగి, అట్టివారు మామూలు ధరకు రాలేదేయని పార్సిల్లును త్రిపుకొట్టకుండురుగాక అలుల త్రిప్పినచో మాకు ఖర్చులన్వారా కలుగు నష్ట మికముందు అవరిమితముగ నుండునుగాన, ఆర్థరుచేసి మందులను తెప్పించుకొని వావజుంపు నారియొద్దనుండి, నారట్లు చేయుటవలన మాకు కలుగు తపాలాచార్జి ప్యాకింగు సొమ్ము నష్టమును రాబట్టుకొనక తప్పదు. (1866-523)

మేనేజరు,

ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.

వాతావరణ స్థితి

1918 సం॥ నవంబరు 5-వ తేదీ మంగళవారము.

జిల్లా యఖ్య నగరములు	తేలిక గాలి 24 గంటలలో	తేలిక గాలి 24 గంటలలో	తేలిక గాలి 24 గంటలలో	తేలిక గాలి 24 గంటలలో	తేలిక గాలి 24 గంటలలో
	X 24 గంటలలో	X 24 గంటలలో	X 24 గంటలలో	X 24 గంటలలో	X 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	84.8	72.9	...	32.90	40.71
వాల్తేరు	80.5	75.4	0.11	20.72	32.61
కాకినాడ	78.2	73.8	0.48	27.54	33.22
బందరు	79.0	72.1	3.75	36.67	35.44
గుంటూరు	79.3	73.0	0.86	19.73	29.18
నెల్లూరు	* 75.7	72.0	5.80	23.85	23.39
మద్రాసు	78.5	74.5	1.13	30.15	31.94
హైదరాబాదు	* 82.2	70.9	...	17.61	29.98
అనంతపురము	87.2	71.9	...	12.78	21.85
బళ్లారి	87.8	71.5	...	10.80	18.28
కర్నూలు	* 85.1	73.0	0.07	18.12	24.68
కడప	83.1	72.4	...	13.46	26.75
రెంగునూరు	81.3	65.7	0.07	23.17	31.96
నెల్లూరు	* 84.4	73.0	...	20.48	32.47
నేలము	* 88.5	73.8	...	16.14	34.80
కోయంబుత్తూరు	* 85.6	72.0	0.04	10.27	16.75

అరేబియా సముద్రముమీది నాయునికల్లును ఉత్తరముఖముగా వ్యాపించుచున్నది. వాయుభారము హిందూద్వీప కల్పముయొక్క పశ్చిమార్ధభాగమున మెల్లమెల్లగా తగ్గినది; బంగాళాఖాతముయొక్క పశ్చిమార్ధభాగమున కొంచెము హెచ్చినది. దక్షిణమున వాయుప్రచారము సర్వసమముగ నున్నది. సర్కారులలో తప్పు రాష్ట్రమందంతటను గాలి తేలికగా నున్నది; విశేషించి కాకినాడలో ఈవర గాఢము కొట్టుచున్నట్లు తెలియజచ్చినది. కడపను గురువారు మొదలు నెట్టి వేదవెట్టున వానలు కురియుచున్నట్లుచే నుండియు వాయు ప్రచార మాంద్యము స్పష్టమై లాంఛనముగ తోచుచున్నది. సాధారణోష్ణస్థితి మదరాసు తీరమునను దత్తమండలములలోను తగ్గినది. తూర్పుతీరమునను దక్షిణహిందూదేశమునను పగటి యుష్ణస్థితి వివిధస్థలములలో వివిధగతుల తగ్గినది. నెల్లూరులో 12 డిగ్రీలవఱకు తగ్గినది. ఆకాశము మబ్బుపట్టి యున్నది; అంతటను వాయువు మిక్కిలి యార్ద్రముగ నున్నది. తూర్పుతీరమున వాన లధికము. కొంచెమో గొప్పపర్వ పాతము మధ్యమధ్యదేశములలో కూడ గలదు. కర్నూలు గుంటూరు లలో జల్లులు కొట్టినవట. వర్షమించుమించు రాష్ట్రమంతటను కురియును.

ఆర్. ఎల్. జోన్న,

సాధారణ కాశ్రుజ్ఞుడు.

తెలివిలా సహజం
"పండిట్"
మదరాసు.

ఇ క్ష యై క్ జా
తేక
బొంబాయి జ్వరమునకు భయపడకుండు.
ఆయుర్వేద మభయ మిచ్చుచున్నది. (1045)
నైద్యులైన పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు కంపెటీన డివ్యావధ మందుకు సిద్ధావధము.
ఇది ఈ జ్వరమును తొలగించుటయే కాక రాకుండ చేయును.
ప్రతియింట నుండదగిన పరమావధము. ఈవరకే కలుపుకొని కుపయోగపడి ఫలమునిచ్చినది.
ఇక్షుమేక్షా మందుల సెట్టు రు 1-8-0
మాస్టేరుమందుల సెట్టు (వెన్నది) " 1-12-0
" " (చిన్నది) " 1-2-0
కలరామందుల సెట్టు " 0-12-0

ఇక్షుమేక్షా జ్వరముచే బలహీనులవారికి
మా దన్వంతరి లేహ్యము
వెంటనే బలము నిచ్చును. టిప్పు 1-కి రు 2-8-0

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పన్‌పేథ్, బి.టి. మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
½ పాను సీసా రు 0-12-0.
చంద్రవభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.
హానవలేహము
దగ్ధునకు మంచిమందు.
½ పాను సీసా రు 0-10-0.
వ్యవహారములన్ని యువాండ్లయభిక్షలో
జరుపవలయును.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
వర్మస్యూ
ఆయుర్వేద యోగముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 33.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

మేలైన యాలక్కాయలు,
మిరియాలు.
మేలైన యాలక్కాయలు 5 పౌండుల కల రు 6-8-0
మేలైన నల్లని పెద్ద "ఎస్. ఎస్" మిరియాలు 5 పౌండులు వెల
రు 8-8-0. వెల రికము అలోదించి వెంటనే కేరళ ఇన్స్టి
యట్సు, పాలయంగాడి, ఉత్తర మలబారునకు, అర్ధరూప
సంపుడు.
1340 కేరళ ఇన్స్టియట్సు
పాలయంగాడి, ఉత్తర మలబారు.

అత్తబిజ్జా సా.
శరీరమును విడచినతరువాత అత్యుపకరి.
ఇన్నానా మర్మని గ్రంథము రు ౫-0-0.
మోతాదు, ఉండ్రవత్రికా కార్యాలయము
పాత్రికావృ 212, మదరాసు

నో టీ సు.
తెజవాడ కాపరమ్మలు, పబ్లికేషన్స్ పంకజ్ నాథ్
2 ఫుంటసాల వెంకటగంగయ్య 8 తెంబలిగి కరణమ్మ 4 మందక
వెంకట్రాముడు గారి కమాన్సు (1) ఈ. హనుమయ్య (2) ఈ.
వెంకటసుబ్బాబాపు రిసూడవల్లి సుబ్బారాముడు గార్ల తాలూకు
క్రిష్ణగూడ మల్లేశ్వర రైసుమిల్లు పేరుతో తెజవాడ బొక్ మ్యూజి
పల్ నెం 4/1 రు ౫ల ఇంట్లో పెట్టబడిన ఫ్యాక్టరీలో ఇంతవరకు
వర్క్ చేయుచున్న గ్రీన్ కాటన్ కంపె 60 హార్సపవర్ ౫ల
అయిల్ ఇంజిన్ కంపీటుగా ఒకటిన్నీ, అందుకు సంబంధిం
చిన సాప్టింగు ఒకటి, చక్రములు, నీళ్ళపాపు, పాల్ల ర్యుఇంకా
ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన చిల్ల రసామానులను భాగస్థులందరు
కలిసి స్వముగా ఆ 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2, 3, 4 తేదీ
లను వేలమువేసి ఆఖరు పాటమీద కొట్టివేయబడును గనుక
కావలసినవారవచ్చి కొనుక్కొనవచ్చును. పరతులు వేలంపాట
కాలమందు తెలియవర్చడ నవును. కావలసినవారికి ఏవిధమైన
సంజాయిషీ కావలసినవచ్చువట్టికి ఈదిగున సంకేతము చేసిన
వారలకు వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకో వచ్చును
ఫుంటసాల వెంకటగంగయ్య,
తెంబలిగి కరణమ్మ,
తెజవాడ. (1860) మేనేజర్.

శ్రాద్ధపు ధోవతులు
బ్రాహ్మణాధ్యము చేయువారలకు ఇయ్యకల
సిన మంచి వెడల్పుమూలముగల సన్నని పట్టులాయ
ధోవతులు 12-6 లు యెట్టుమను తయారు గ
నుండును. వెల రు. 7-8-0.
సన్నని పట్టుంచు చీరలు
చిత్రంతుస్త్రీలకు ఉపయోగమైన సన్నని పట్టు
లాయ 17 మూలముగల చీరలు మా వద్ద కయారుగ
నున్నవి. వెల రు. 7-4-0.
The Swadeshi Industrials, Ltd.,
962 Conjeevaram.

మీ బాయిలరు
విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కాంపౌజిషన్"ను
యవయోగింపవలయును. దాని నవయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టిల్లుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కాంపౌజిషన్ యవయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.
దానియొక్క యవయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు
యేబట్టికే వ్రాయవలయును.
గౌరనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తపాలవెట్టె నెం 553 రు
389 మదరాసు
(పై కాంపౌజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ కత్రిక జేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

301 **పాళ్ళపు వేంకటాచల** 594
పండితులవారి సిద్ధావధములు.
లోకామమహార కస్తూరిమూత్రల సప్తజ్ఞానజ
ప రి కిం పు డు.
ప్రతి వర్సరమునను ఒకటికొలది సీసాలు విక్రయం
బడుచున్నవి.
ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింజా,
మలియనేజ్, గోవా, ఫిజి, నిలెండ్, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, మన్మ, ౫
ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధావధమును, ఉపయోగించి
చున్నారు.
మహాభారతము "ఒకేయొక లోకామమహార" కన్నా
మృతల సీసా మీయింట నున్నయెడల, మాటికి వైద్యు
సమయమును, నిశ్చించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును
శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము,
జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, వస్త్ర, గజము కొప్పి,
బలహీనత, ఆనాకోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియ
ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధావధుల సేవనచే వాక్యరహిత
పోయి గుణము గలుగును.
వైద్యులలో ననేకవిధములగునట్టియు సువయోగ
రములగు కర్నాటక మూలికలనుండియు యోగములను
రాయరు చేయుచుండురు.
వైద్యరై న యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయ
మన ఉండను; చూచి తీసికొనవలెను.
అనుపానపుత్రము ప్రతిసీసాలో గూడ
యుండును. 260 మూత్రమున్న సీసా 4లకా లు,
చూడవలె.
6 సీసాల లోకసాం తెప్పించుకొని
బుసాల ఇయ్యుకోవలె రు 1-8-0
12. సీసా లోకసాం కొనిన 2-12-0
20. సీసా లోకసాం కొనిన 8-0-0
7-వ వర్సరములకు మావద్ద ఆయుర్వే
దీని సిద్ధావధముల కొరకును.
వినియోగము శ్రీ సీతారాధ వైద్యుల, మైసూరు